

ÖZET

Futbol Kulüplerinin Futbol Okulu Uygulamaları (Kocaeli Örneği)

Bu çalışmanın amacı, Kocaeli ilindeki futbol kulüpleri arasında, futbol okulu uygulaması olan kulüplerin, futbol okulu çalışmalarının incelenmesi ve bu kulüplerin katıldıkları futbol liglerindeki durumları ve futbol okullu çalışmalarının, bu kulüplerin başarısına etkisinin araştırılmasıdır.

Kulüplerin mevcut durumunu ortaya koyacak durum analiz cetveli formatında hazırlanan futbol okulu anketi ile kulüplerin katıldıkları liglerdeki durumlarını gösteren resmi sonuçlardan oluşturulan tablolar karşılaştırılarak incelenmiştir. Araştırma için 39 adet sorudan oluşan bir anket geliştirilmiştir. Kocaeli’nde bulunan 127 futbol kulübü arasından, futbol okulu uygulaması olduğunu beyan eden 11 kulübün tamamı anketi cevaplandırmıştır. Kullanılan anket, Windows SPSS 15.0 paket programında, frequencies yöntemiyle analiz edilmiştir.

Sonuçta, kulüplerin futbol okulu uygulamalarını alt yapı takımları oluşturmak için yaptığı, çalışmaların eksik kulüp tesislerinde yapıldığı ve yeterli personel ve görevlilerin çalıştırılmadığı fakat bu kulüplerin tamamına yakınının katıldıkları Kocaeli futbol liglerinde ilk üç derecede yer alarak başarılı sonuçlar aldıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Kulüp, Eğitim, Okul, Yönetim

ABSTRACT

Football School Practise of Football Clubs (Kocaeli Model)

The aim of this study is to observe football school exercises of the clubs that have football schools among the football clubs in Kocaeli and the status of these football clubs in their own leagues and the contribution of these schools to the success of these clubs.

We have examined the tables by comparing the football school questionnaire which is prepared in the format of analysis table that would show the current status of the clubs with the tables that show the official status of the clubs in the leagues they compete. A questionnaire of 39 questions has been developed. Out of the 127, all of 11 clubs in Kocaeli which declare that they have football schools have participated in the questionnaire. The analysis of the questionnaire applied has been done by the help of Windows SPSS 15.0 frequencies packet programme.

As a result, it has been found out that the clubs are applying football schools in order to establish reserve teams and the trainings are being done at inadequate club facilities which don't employ enough staff. However these clubs have been successful in Kocaeli football leagues by completing the trophy in the first three places.

Key Words: Football, Education, Club, School, Menagement

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tez çalışmamı yöneten ve çalışmamın her aşamasında beni destekleyen tez danışmanım Prof. Dr. Yavuz TAŞKIRAN'a teşekkürlerimi sunarım.

Bu çalışmamda yardımlarını esirgemeyen hocam Yrd. Doç. Dr. Kenan SİVRİKAYA'ya, eksikliklerimin tamamlanmasında yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Fehmi ÇALIK'a ve aileme teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR	ix
ŞEKİL VE ÇİZELGELER	x
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1.FUTBOLUN TARİHÇESİ	3
2.1.1. Dünyada Futbol Tarihi	3
2.1.2. Türkiye’de Futbol Tarihi	5
2.1.3. Kocaeli’nde Futbol Tarihi	7
2.2. SPORUN VE FUTBOLUN YÖNETİMSEL YAPISI	8
2.2.1. Türkiye’deki Yönetimsel Yapılanma	8
2.2.2. Kocaeli’ndeki Yönetimsel Yapılanma	10
2.3. KULÜPLERDE FUTBOL FAALİYETLERİ	14
2.3.1. Kulüplerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Faaliyetleri	14
2.3.2. Kulüplerden Faydalanan Çocuk ve Gençlere Yönelik Antrenman	16
2.4. FUTBOL KULÜPLERİNDE ALT YAPI ÇALIŞMALARI	18
2.4.1. Futbola Başlama Yaşı	18
2.4.2. İlköğretim Okullarında Futbol Oyunu Öğretimi	19
2.4.3. Olgunlaşma Çağında Futbol Oyunu Öğretimi	20
2.4.4. Çocukların Gelişme Dönemleri ve Futbolda Yaş Grupları	20
2.4.4.1. F ve E Genç Takımlar Dönemi(6-10 Yaş Arası)	21
2.4.4.2. D Genç Takımlar Dönemi(10-12 Yaş Arası)	22

	Sayfa No
2.4.4.3. C Genç Takımlar Dönemi(12-14 Yaş Arası)	22
2.4.4.4. B Genç Takımlar Dönemi(14-16 Yaş Arası)	23
2.4.4.5. A Genç Takımlar Dönemi(16-18 Yaş Arası)	23
2.5. KULÜPLERDE FUTBOL OKULU ÇALIŞMALARI	24
2.5.1. Futbol Okullarında İletişim	24
2.5.2. Futbol Okullarında Yönetim	26
2.5.2.1. Futbol Okullarında Planlama	26
2.5.2.2. Futbol Okullarında Örgütleme	28
2.5.2.3. Futbol Okullarında Yönetme	30
2.5.2.4. Futbol Okullarında Koordinasyon	35
2.5.2.5. Futbol Okullarında Kontrol	36
3. GEREÇ ve YÖNTEM	37
3.1. Araştırma Grubu	37
3.2. Ölçme Aracı	37
3.3. Verilerin Analizi	37
4. BULGULAR	38
5. TARTIŞMA	55
6. SONUÇ ve ÖNERİLER	57
6.1. Sonuçlar	57
6.2. Öneriler	60
KAYNAKLAR	61
ÖZGEÇMİŞ	63
EKLER	

SİMGELER ve KISALTMALAR

- GSGM : Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü
KASKF : Kocaeli Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu
TFF : Türkiye Futbol Federasyonu

Tablo 1: Futbol Liglerine Katılan Kulüplerin İlçelere Göre Dağılımı.....	12
Tablo 2: Futbol Liglerine Katılan Kulüplerin Kuruluş Yıllarına Göre Dağılımı...	12
Tablo 3: 2006 Yılı Kocaeli Futbol Liglerine Katılan Takım Sayıları.....	13
Tablo 4: Kulüpler Kaç Yıldır Futbol Okulu Çalışması Yapıyor.....	38
Tablo 5: Kulüp Özelliği.....	39
Tablo 6: Kulüplerin Durum Analizi.....	40
Tablo 7: Kursiyer Malzemesi Nasıl Karşılıyor.....	41
Tablo 8: Futbol Okulu Çalışmaları Nerede Yapılıyor.....	42
Tablo 9: Anket Formunu Dolduran Kişi.....	42
Tablo 10: Kulüp Başkanının Eğitim Durumu.....	43
Tablo 11: Kulüp Başkanı Kaç Yıldır Bu Görevini Yürütüyor.....	43
Tablo 12: Kulüp Başkanının Asıl Mesleği.....	44
Tablo 13: Kulüp Başkanının Yaşı.....	44
Tablo 14: Futbol Şube Sorumlusu Yönetim Kurulu Üyesinin Eğitim Durumu....	45
Tablo 15: Futbol Şube Sorumlusu Kaç Yıldır Bu Görevi Yürütüyor.....	45
Tablo 16: Futbol Şube Sorumlusunun Asıl Mesleği.....	46
Tablo 17: Futbol Şube Sorumlusunun Yaşı.....	46
Tablo 18: Futbol Okulunda Görevli Antrenör Sayısı.....	47
Tablo 19: Kulüp Antrenörünün Eğitim Durumu.....	47
Tablo 20: Kulüp Antrenörü Kaç Yıldır Bu Görevi Yürütüyor.....	48
Tablo 21: Kulüp Antrenörünün Asıl Mesleği.....	48
Tablo 22: Kulüp Antrenörünün Yaşı.....	49
Tablo 23: Kulüp Antrenörünün Sahip Olduğu Belge.....	49
Tablo 24: Futbol Okulunda Antrenör Ücreti Nasıl Karşılıyor.....	50
Tablo 25: Kursiyerler Hangi Sıklıkla Sağlık Kontrolünden Geçiyor.....	50
Tablo 26: Kulüplerin Kaç Futbol Okulu Çalışma Grubu Var.....	51
Tablo 27: Her Grupta Yer Alan Kursiyer Sayısı.....	51
Tablo 28: Her Grubun Haftalık Çalışma Süreleri.....	52
Tablo 29: Futbol okulunun Açılma Sebebi.....	52

Sayfa No

Tablo 30: Futbol Okulu Uygulaması Olan Kulüplerin 2005-2006 Sezonunda Katıldıkları Futbol Liglerinde Aldıkları İlk Üç Dereceli Başarı Tablosu 53

Tablo 31: Futbol Okulu Uygulaması Olan Kulüplerin 2006-2007 Sezonunda Katıldıkları Futbol Liglerinde Aldıkları İlk Üç Dereceli Başarı Tablosu 54

1. GİRİŞ

Futbol, her kesimden mesleki konumları ve statüleri ne olursa olsun tüm insanların yaşamlarını renklendiren, üretkenliklerini ve verimliliklerini artırabilmeleri bakımından kullanılabilirliği yüksek bir spor branşıdır. Hangi yaş grubunda olursa olsun insanların sağlıklı yaşam için spor programı çerçevesinde uygulayabilecekleri bir spor uğraşısıdır. Minyatür futbol alanları, doğal toprak ve çim oyun alanları, semt sahaları bu konuda futbol ile kitlelerin ilişkisindeki işlevi artıracaktır. Aynı zamanda, sporun önleyici hekimlik alanındaki işlevleri bu branş ile geniş bir kitleye ulaşabileceğinden, futbol oyunu bu açıdan da ele alınmalıdır. Çünkü önleyici hekimlikte esas olan bireyin hastalıklara karşı durabilecek sağlıklı bir bünyeye sahip olabilmesidir (Toprakkaya ve Tekin, 2004).

Futbol sporunun günümüzde yapılan spor dalları arasındaki önemi ve yeri tartışılmaz. Milyonlarca kişi sporcu olarak, çok daha fazla sayıdaki kişi de seyirci olarak futbol sporuna katılırlar. Oynananları ve seyredenleri yanında, çalıştıranları ve yardımcı elemanları ile çağımız futbolu bir endüstri haline gelmiştir. Uzmanlar tarafından bir oyun olarak kabul edilen futbolu, uluslar tarafından gençlerini, ruhen ve bedenen sağlıklı kılması yanında sosyolojik ve psikolojik açıdan da gelişmelerindeki olumlu etkileri ile bir eğitim vasıtası olarak kabul edilmektedir (İnal, 2004).

Futbol sayesinde profesyonel yöneticiler, antrenörler ve futbolcuların yanı sıra futbolla ilgili yan sektörler de gelişme sağlamıştır. Futbolun ne kadar geniş bir yelpazede yer aldığını düşünecek olursak hiç de hafife alınmayacak sektörlerin önünü açtığını görürüz. Akla gelecek örnekleri hemen sıralamak mümkün. Bugün futbolla ilgili her konuda fazlasıyla yatırım yapılmakta, malzemesinden sahasına, maç yayın haklarından çalışanlarına kadar her alanda gelişme ve en önemlisi en iyisini arama çalışmaları her geçen gün süratle devam etmektedir. Mademki futbol böylesine büyük kitleleri vazgeçilmez çekiciliğiyle sarıp sarmalamaktadır, o halde bu uğurda yapılacak her türlü gelişime yönelik aktivite ve donanım da büyük önem kazanmaktadır (Erdem, 2005).

Futbolun geçmişten bugüne ulaşan kimliği yanında, özellikle ulusal ve uluslararası düzlemde oynadığı rol onu önemli kılmaktadır. Spor dünyası dışındaki

birçok insanın da çeşitli açılardan ilgilendiği futbol, salt bir spor karşılaşması niteliğinden öte bir özellik taşımaktadır (Toprakkaya ve Tekin, 2004).

Futbol geniş bir oyun alanında, çok sayıda oyuncunun katılımıyla, oyun kuralları gereği belirlenmiş sınırlı bir alanda, sonucunun kalelere atılan yada yenilen gollerle belirlendiği, el harici vücudun her yerinin kullanılarak oynandığı bir spordur (İnal, 2004).

Futbol, bireysel ve grupsal bir aktiviteyi gerektiren, uluslararası belirlenmiş kuralların geçerli olduğu, bireyin psiko-sosyal karakterini dışa vurabildiği, motivasyonel ve moral değerlerin yoğun bir şekilde rol oynadığı ve de tarihsel süreç dikkate alındığında, ortaya çıkışı oldukça eskilere dayanmasına karşın her zaman güncelliğini koruyabilmiş bir uğraştır. Futbolu “sportif bir oyun” kavramıyla ifade etmek, onu sınıflandırma bağlamında kullanılmaktadır. Spor branşları, bireysel sporlar, takım sporları, mücadele sporları gibi bazı sınıflandırmalarla ifade edilmekte ve takım sporlarındaki oyunsal özellikleri nedeni ile bunlara “sportif oyun” denmektedir. Ancak, futbolu salt bir “oyun” şeklinde ifade etmek, onu analiz etmek için yeterli değildir (Toprakkaya ve Tekin, 2004).

Bu çalışmayla Kocaeli ilindeki futbol okulu uygulamaları bulunan kulüplerin, sahip oldukları futbol okulları ve bu kulüplerin katıldıkları liglerdeki başarılarının incelenilip karşılaştırılmasıyla, alt yapı çalışmaları için de, futbol okullarının önem derecesini belirlemeye yönelik sorulara cevap aranmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. FUTBOLUN TARİHÇESİ

İnsanoğlunun hareket ihtiyacından başlangıç kazanan spor olayı, içindeki arayış sonucu futbol disiplinini meydana getirmiştir (Ferah, 1991). Ancak, futbolun tarihsel gelişim sürecini eskiye dayandırmaktan çok, yakın tarih ve kıta Avrupa'sının sanayi toplumu ve sanayileşme sürecine dayandırmak, yönetsel ve politik anlamda futbolu yeterince ortaya koymaktadır. Futbol, ülkemizde ve dünyada, tarihsel sürecin başından bugüne kadar politikaya ve dolayısıyla iktidara yakın tutulmaya çalışılmıştır. Konunun daha iyi anlaşılması için, Dünyada, Türkiye'de ve Kocaeli'ndeki futbolun tarihsel sürecini incelemek gerekiyor.

2.1.1. Dünyada Futbol Tarihi

İnsanların tarih içerisinde yuvarlak olan cisimlerle oynamaktan zevk aldıkları ve cisimlere ayakları ile vurma eylemi içgüdüsel olarak gerçekleştirdikleri, ilk çağlardan kalan mağara duvarlarındaki ilkel resimlerden anlaşılmaktadır. Günümüz futbol sporuna esas teşkil eden ve halen oynanmakta olan futbola benzer bir görünüm ortaya koyan top oyunları ile ilgili bilgilere yer veren ve tarih içerisinde günümüze aktaran birçok eserler mevcuttur. Bu eserlere dayanarak ortaya çıkan futbol kronolojisi şu şekilde yapılabilir (İnal, 2004).

- M.Ö. 2500 yıllarında, Çin İmparatoru Huang-Ti'nin askerlerine, yere kakılmış iki direk arasından bir topun geçirilmesi esasına dayanan oyun ile çeviklik idmanı yaptırdığından,
- Çinli yazar Huan'ın "La Tartaria" adlı eserinde orta Asya Türklerinin bu günün futboluna benzer bir oyunu tapınakların avlularında kızlı erkekli oynadığından,

- Çinli yazar Song Wen'e göre, gene Türklerin orta Asya'da bulunan ve Kıvışka denilen yerde üç gün üç gece süren şenliklerini top oyunu oynadıklarından,
- Yunan şairi Homerus'un M.Ö. 100 yıllarında yazdığı "Odise" isimli eserinde günümüz futbolunu andıran bir oyunu Sparta'da askerlerin belli kurallarla oynadıklarından ve adının da Episkyres olduğundan bahsedilmektedir (İnal, 2004).

Bir başka iddia ise, M.Ö. Roma'da askerlerin Haspastum isimli ve el topu anlamına gelen bir top oyununu ayakla oynadıkları şeklindedir. Tüm bu bilgilere rağmen futbolun tarih içerisinde ilk olarak ne zaman ve nerede oynandığı hakkında net bir fikre sahip olmak oldukça zordur. Yakın tarihimiz içinde Dünya'nın en büyük sömürge imparatorluğunu kurmuş olan İngilizlerin, futbol benzeri oyunları görmeleri ve benimsemeleri yanında, gittikleri her yerde beğendikleri bu oyunu oynamaları, futbol oyununun Dünya'ya yayılmasında büyük rol oynadığı iddia edilmektedir. 12. yüzyıldan itibaren futbol oyunu, İngiltere'de o kadar çok yayılmış ki, köyler ve şehirler arasında artan rekabetin büyümesi sonucu oyunun oynanması sırasında çatışmalar çıkmış, yaralanmalar ve hatta ölümlerin meydana gelmesi üzerine Kral III. Edvard'ın 13 Nisan 1314 yılında yayınladığı bir ferman ile futbol sporunun oynanmasını yasakladığından söz edilmektedir. Bu bilgiler yanında, İtalyanlar futbolun Norman'lar tarafından Dünya'ya tanıtıldığını ve yayıldığını savunmaktadırlar. 16. yüzyılda İtalya'nın Floransa ve Siena şehirlerinin umumi meydanlarında yılda en az bir kere Calcio adı altında futbol benzeri bir oyunun 27 kişilik takımlar halinde oynandığını ifade etmektedirler. Hatta, oyunun oynanması sırasında da bu oyunculardan 15 tanesinin akıcı oyuncu, 5 tanesinin akıncılara destek oyuncu, 4 tanesinin müdafa oyuncusu ve 3 oyuncunun da müdafaaların da gerisinde son müdafa olarak oynadıklarından bahsedilmektedir (İnal, 2004).

17. yüzyılda ise, İngiltere'de bizzat hükümdarların bu oyunu teşvik ettikleri, buna bağlı olarak da futbolun çok büyük gelişme gösterdiği, 120X80 m'lik bir alan içinde, içi hava ile doldurulan hayvan sidik torbalarının dışının deri ile kaplanması

sonunda elde edilen topun bir metre ara ile dikilen iki direk arasından geçirilmesi ile sayı kazanma esasına dayanarak oynanan şeklini almıştır (İnal, 2004).

21 Mayıs 1904 yılında, yedi ülkenin federasyonları bir araya gelerek kısa adı “FİFA” olan Uluslararası Futbol Federasyonu’nu (Federation International Football Association) kurmuşlardır. Halen, FİFA Uluslararası müsabakaların organizasyonunda tam ve tek yetkili olarak dünya futbolunu yönetip, yönlendiren kuralların değiştirilmesi ve uygulanmasına karar veren, anlaşmazlıkların çözümünde başvuru ve karar yetkisine sahip tek kuruluş olarak görevini sürdürmektedir.

2.1.2. Türkiye’de Futbol Tarihi

Eski Türkler, Selçuklular ve Kölemenler top (tepük) oynamasını sevdiikleri halde, Osmanlılar top oyununu sevmedikleri gibi top gibi yuvarlak nesneyle oynanan Çevgan’ı da sevmezlerdi. Söylentiye göre, Kerbela’da, Hazreti Hüseyin’in başı kesildikten sonra, Şam’da Yezid’e getirilince, Çevgan değneğiyle top oynanmıştır. Osmanlı uleması da bu söylenti nedeniyle, topu Hazreti Hüseyin’in başına benzeterek, bu tür oyunlara ilgi göstermemiştir. Osmanlı zamanında Güneydoğu Anadolu’daki birkaç şehir dışında Çevgan oynanmamıştır (Kahraman, 1995).

Anadolu’da sporun kalıcı biçimi, Osmanlı kapıkulu ve toprak düzenine bağlı olarak, sporcuların “Padişahlar, vezirler, paşalar, beyler, büyük toprak ağaları ve zengin kişilerin korunmasında” bulunmasıdır. Aslına bakılırsa, “spor tekkesi” uygulamasından farklı olarak, bu model, Anadolu toplumlarına özgü olmaktan çok, “evrensel” özellikler taşımaktadır. Her sistemin kendi sınıfsal yapısını yansıtan koruyucu-sporcu ilişkileri ürettiğine baştan pay bırakarak, Osmanlı döneminde görülen bu uygulama genelde spora, özelde güreşe gösterilen ilgiye bağlı olarak inişli-çıkışlı bir gelişme göstermiştir (Fişek, 1980).

Osmanlıların futbolla tanışması, Sultan Abdülaziz zamanında olmuştur. Paris’e gönderilen öğrenciler, futbolun Fransa’da pek sevildiğini görerek, bu konuda yazılmış “Ordu ve Mekteplerde Futbol” adlı Fransızca kitap 1869 yılında Türkçe’ye çevirerek İstanbul’da bastırıldı. 19. yüzyılın son yarısında futbol, batı ülkelerinde büyük ilgi görüp kurallara bağlanarak kulüp takımları arasında oynanınca,

Osmanlı'da da çok sevilen bir spor branşı oldu. İstanbul, İzmir ve Selanik'te bulunan yabancılar, 1890 yılında kendi aralarında futbol oynuyorlardı. 1895-1908 yılları, Sultan II. Abdülhamit yönetiminin en sıkı dönemleridir. Hafiyelerin kol gezdiği ve yönetime ters düşenlerin İstanbul'dan taşra illere sürüldüğü bu dönemde, Türk gençlerinin şeriatın ve yönetimin yasakladığı böyle bir oyunu oynamaları çok güç ve tehlikeliydi. İstanbullu Rum ve Ermeni gençleri ile Avrupa'dan gelmiş yabancıların rahatlıkla oynadığı futbol oyununu seyreden Türk çocukları, bu oyunu ya kıyı köşelerinde ya da isim değiştirerek oynamaya başladılar. 1900 yılından önce, Kadıköy'deki Rum ve İngilizler "Moda" isimli bir takım kurarak, Moda burnundaki çayırıktaki futbol oynuyorlardı. 1899 İzmir'deki James Lafontaine, Kadıköy'e gelip yerleştiği zaman, Kadıköylü Türk gençleri de bir takım kurarak gizlice futbol oynuyorlardı. 1899 yılından beri Kadıköy'de top oynayan birkaç Türk genci 1901 yılında Siyah Çoraplılar Kulübü'nü (Black Stoking Football Club) kurdular. Kulübün hayat ve faaliyeti pek kısa ve sönük geçti. Ama bu kulüp kaynaklarda ilk Türk futbol kulübü olarak geçmektedir (Kahraman, 1995).

Türk sporunda "Devlet Politikası" yolunda ilk adım, her alanda olduğu gibi, Cumhuriyetin ilanından kısa bir süre sonra Atatürk tarafından atıldı. Bu ilk adım, devletin spora ve sporcuya sahip çıkması ve onu maddi yönden desteklemesi şeklindeydi (Atabeyoğlu, 2001).

1920 yılında İsviçre'den dönen Yusuf Ziya Öniş, beraberinde İsviçre Spor Teşkilatı Nizamnamesini de getirdi. Ali Sami yen, Burhan Felek ve Nasuhi Baydar ile birlikte çalışmalar yapan Yusuf Ziya, neticede 20 maddelik bir nizamnamenin hazırlanmasında öncü oldu. Bu çalışmaların sonucunda Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı (T.İ.C.İ.) adı ile bütün kulüplerin toplanmasını sağladı. 31 Temmuz 1922 yılında ilk toplantısı yapılarak bir idare heyeti seçildi. Ali Sami Yen heyet başkanlığına getirildi. T.İ.C.İ fiili görevine 1923 yılında başladı ve federasyonları teşkil etti. İlk teşkil edilen federasyonlar, Atletizm, Futbol ve Güreştir (Keten, 1974).

2.1.3. Kocaeli’nde Futbol Tarihi

Kocaeli’nde de ilk örgütlü spor çalışmaları 1909 – 1910 yıllarında İzmit’te bulunan Fransız Okulunun Türk öğrencilerinden Ferit ve Süreyya Beylerin kurduğu Futbol Takımı ile başlamıştır. İlde ilk resmi spor kuruluşu 1924 yılında “İzmit İdman Cemiyeti İttifakı” adı altında kurulmuştur. Reşit Bey’in başkanlığını yaptığı bu kuruluşta İzmit’ten A. Kerim Oktay, Mehmet Yüce, Müfit Saner ile birlikte Adapazarı’ndan Vodinalı Hasan Bey ve Hurşit Konuk yönetim kurulu üyeleri olarak görev yapmışlardır (www.kocaeli.gov.tr).

Faaliyetlerini günümüzde de sürdüren “Karamürsel Spor Kulübü” resmi kayıtlara göre 2 Aralık 1925 yılında kuruldu. Sarı Lacivert renklere sahip kulüp Kocaeli’nin en eski kulübü olarak gözükmemektedir (www.gsgm.gov.tr).

İzmit Sultanisi’nin 1927 yılında açılması ile birlikte “İzmit Sultanisi Futbol Takımı” kurularak ciddi bir girişimde bulunulmuştur. Okulların dışında ise “İttihadspor” kulübü vardı ki, bu kulüp İzmit’te Abdulrahman Bey’in öncülüğü ile kurulan ilk sivil spor kulübüdür. İttihad Terakki’den etkilenen Mehmet Yüce, Keresteci Selahattin, Mahir Kışınbay, Öğretmen Nuri Doğan Bey, Vasıf Bey, Asaf Saner, Müfit Saner, Saadettin Yalım, Elektrikçi Nurettin Bey, Avukat Sedat Pek, Paşababa Muammer ve Nazmi Oğuz gibi gençler yeşil beyaz renkli İttihadspor’un kurucularıdır (www.kocaeli.gov.tr).

Ülkemizde “Beden Terbiyesi Kanunu”nun 1938 yılında yürürlüğe girmesiyle Türkiye’deki tüm yurt kulüpleri gibi İzmit İdmanyurdu ve Akyeşil kulüpleri de kapatıldı. Türkiye çapında büyük sporcular yetiştiren Kocaeli’nde yeni yeni arayışlar başladı. İzmit İdmanyurdu ve Akyeşil kulüpleri birleşerek 1941 yılında “İzmit Gençlik Kulübü” kuruldu. 1951 yılında ilk semt kulübü İzmit’in Baç semtinde kuruldu. Ahmet Argon başkanlığında kurulan “Baçspor” yeşil beyaz renklere sahipti. 1966 yılında üç İzmit kulübünün birleşmesi ile meydana gelen “Kocaelispor” bu tarihten sonra Kocaeli’nin lokomotifi olmuştur. Kocaeli’nde futbolun gelişmesinde büyük payı olan Kocaelispor Türkiye Liglerinde önemli başarılar kazandı (www.kocaeli.gov.tr).

2.2. SPORUN VE FUTBOLUN YÖNETİMSEL YAPISI

Gelişmiş toplumlarca uygulanan en önemli eğitim araçlarından biri olan beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin amacı, insanların fiziki, sosyal, psikolojik, kültürel ve zihni gelişimlerine katkıda bulunarak toplumun sağlıklı nesiller kazanmasını sağlamak ve sporun uluslararası bir özellik kazanması nedeniyle toplum kültürünün tanıtılabileceği yaygın bir propaganda ve reklam aracı olmaktadır. Sporun bu özelliklerinin bir ülkede yoğun olarak yerleşmesi, sporun o ülkedeki yaygınlaşma oranıyla ilişkilidir. Sporun bir ülkede yaygınlaşması ise ülkenin spor yönetimi ile spor yöneticilerinin etkinliğine ve başarılarına bağlıdır (Sunay, 2002).

Türkiye’de spor alanında ilk ulusal örgütlenmeden bugüne kadar sporun yönetimine dair arayışlar sürekli gündeme gelmiştir. Özerk bir spor yönetiminden devlet otoritesine geçilmesi, spor yönetimini temsil eden örgütün, değişik gerekçelerle bir kuruluştan bir başka kuruluşa bağlanması, futbol federasyonunun özerkleştirilmesi ve diğer federasyonlarda da “seçim” gibi özerkliğe işaret eden uygulamaların getirilmesi, uygun bir yönetim modeli arayışlarının açık delilidir (İmamoğlu, 2002).

Bu yönetsel yapıyı ayrıntılarıyla incelemek için, Türkiye’de ve özellikle Kocaeli’ndeki spor yapısına bakmak gerekir.

2.2.1. Türkiye’deki Yönetsel Yapılanma

Türkiye’de “biçimsel” anlamda spor yönetiminin ilk gönüllü spor birliğinin kurulduğu 1896 yılından devletin sporu yönettiği 1980 yılına uzanan sekseni aşkın yıllık bir evrimi, “gönüllü spor birlikleri” yönetim modelinden “sporda devlet yönetimi” modeline uzanan yönetsel-örgütsel gelişme süreçlerinin de “İstanbul Futbol Birliği” (1903-1910), “İstanbul Futbol Kulüpleri Ligi” (1910-1913), “Fetret Devri” (1913-1920), “Türkiye İdman cemiyetleri İttifakı” (1922-1936), “Türk Spor Kurumu” (1936-1938), “BTGM ve Mükellefiyet” (1938-1946) ve “Devletçi BTGM Yönetimi” (1946-1980) gibi, kimi birbirini tamamlayan, kimi öncel ve ardıllarıyla çelişen çeşitli evreleri vardır (Fişek, 1980).

Bugün ülkemizde devletin spor yönetiminde doğrudan söz sahibi olduğu görülmektedir. Bugün Türkiye’de spor hizmet ve faaliyetleri 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Kanunu çerçevesinde yürütülmektedir.

Bu merkezi yönetimin iller düzeyinde teşkilatlanması ise İl Valilerinin başkanlığında Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri olarak yapılmıştır. İl Müdürlüklerinde de merkezi yönetimce atanmış İl Müdürü ve onun altında örgütlenmiş ve görevleri paylaştırılmış Gençlik Hizmetleri Şube Müdürlüğü, Spor Şube Müdürlüğü, İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü ve Tesisler ve İşletmeler Şube Müdürlükleri yer almaktadır. İlçelerde de Kaymakamlıklara bağlı Gençlik ve Spor İlçe Müdürlükleri bulunmaktadır. İlin büyüklüğü veya ihtiyacına göre şube müdürlükleri artırılabilir. Örneğin İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü, Personel Şube ve Muhasebe Şube Müdürlüğü olarak ikiye ayrılabilir (www.gsgm.gov.tr).

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü çocuk ve gençleri spora kanalize etmek, sporu sevdirmek, alkol, sigara, uyuşturucu, kumar gibi kötü alışkanlıklardan korumak, ruhen ve bedenen sağlıklı, vatanını ve milletini seven, Atatürk İlke ve İnkılapları doğrultusunda hoş görülü, arkadaşlık duyguları gelişmiş, iyiyi, güzeli taktir edebilen, saygılı, kurallara riayet eden, erdemli elit sporcuları yetiştirmek, sporun daha geniş kitlelere yayılmasını sağlamak, Türk sporuna ve spor kulüplerine sporcu kaynağı yaratmak amacıyla her yıl İl Spor Merkezleri adı altında yönerge hazırlamakta ve Futbol Okulu çalışmaları gibi kulüplerin yürütmüş olduğu spor kurslarını kayıt altına alınmaya çalışılmaktadır. Kulüplerin yönergede belirtilen kurallar çerçevesinde çalışmaları yürütmesi beklenmekte ve denetimi yapması için de Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerine yetki verilmektedir (www.kocaeligsim.gov.tr).

Federasyonlar 3289 Sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Kanunu’na göre kurulan, temsil ettikleri spor dalı veya dallarında en yetkili sayılan kuruluşlardır. Federasyonların ilk kuruluşu 1922 yılına kadar uzanmaktadır. O devrede kurulan federasyonlar, Atletizm, Güreş ve Futboldur. Sözü edilen her üç federasyonda, ilk resmi spor teşkilatımız olan “Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı’na bağlı olarak faaliyet göstermekteydiler. Ülkemizdeki spor federasyonu sayısı Dans Spor Federasyonu’nun kurulmasıyla birlikte 55’e yükselmiştir (www.gsgm.gov.tr).

Bunlar içerisinde Türkiye’nin en büyük federasyonu olan Türkiye Futbol Federasyonu 17.6.1992 tarihli 3813 numaralı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki

Kanunla tamamıyla özerk bir yapıya kavuştu. Merkez, Yurt içi ve Yurt dışı teşkilatlarından meydana gelen Federasyonun görevleri arasında, Futbol faaliyetlerini yürütmek, futbolun gelişmesini ve yurt sathına yayılmasını sağlamak bu konularda her türlü düzenlemeyi yapmak, kararlar almak ve uygulamak, milli ve milletlerarası kuralların ve her türlü talimatın uygulanmasını sağlamak ve Türkiye'yi futbol ile ilgili konularda yurt dışında temsil etmek, yurt içi ve yurt dışı futbol faaliyetleri ile milli müsabakalar için plan, program ve benzeri her türlü düzenlemeyi yapmak ve başarılı sonuç sağlanması için gerekli tedbirleri almaktır (www.tff.org.tr).

Ülkemizde spor kulüpleri, 5283 Sayılı Dernekler Kanununa göre kurulmakta ve Futbol faaliyeti için o ildeki Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu veya Futbol İl Temsilciliği aracılığıyla Türkiye Futbol Federasyonu'ndan, diğer spor branşları için de o ildeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nden tescilini yaptırarak faaliyetlerini sürdürür. 14.07.2004 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Özerk Spor Federasyonları Çerçeve Statüsü ile birlikte bu spor federasyonların büyük çoğunluğu özerklik hakkını kazanmış ve kendi özerk yönetmeliklerini hazırlamamışlardır. Bunlar arasından Tenis Federasyonu ve Motosiklet Federasyonu gibi özerkliğini kazanmış bazı federasyonlar kulüp tescil ve vize işlemlerinin kendi Federasyon Merkezince yapılması hususunda yönetim kurulu kararı almıştır (www.gsgm.gov.tr).

Futbolun işleyişini sağlayan çekirdek kuruluş olan kulüpler ise TFF Kanununun 26. maddesinde, Futbol kulüpleri ile diğer spor kulüplerinin futbol şubeleri Federasyona bağlıdır ibaresi yer almaktadır. Bunlar hakkında bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılacak esaslar uygulanır. Federasyon, kulüpleri Yönetim Kurulunca tespit edilecek esaslar çerçevesinde kayıt ve tescil eder. Kaydı yapılmayan veya herhangi bir vecibesini yerine getirmeyen kulübün kayıt ve tescili iptal edilir. Bu kulüpler müsabakalara iştirak ettirilmez (www.tff.org.tr).

2.2.2. Kocaeli'ndeki Yönetimsel Yapılanma

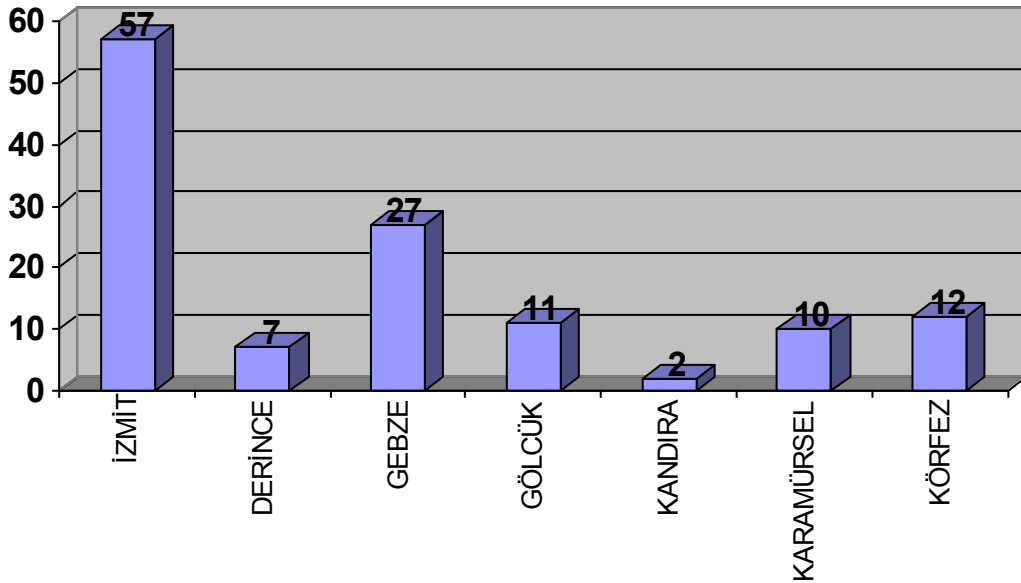
Türkiye'nin bütün illerinde olduğu gibi Kocaeli'nde de spor organizasyon ve denetiminden en üst derecede sorumlu kişi Gençlik ve Spor İl Başkanı sıfatıyla İl Valisi ve işlerin yürütülmesi içinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü sorumlu kurum

olarak görev yapar. Bu kapsamda Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, kulüp tescil ve vize işlemlerini, sicil lisans, özel beden eğitimi ve spor tesisleri denetimi, spor tesis yapım, bakım ve onarımlarını, spor organizasyonlarını ve gençlik hizmetlerini yürütür.

Kocaeli’nde spor faaliyetleri için sivil toplum kuruluşlarına da görev ve yetkiler verilmiştir. Özellikle Kocaeli Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu, amatör futbol ligi faaliyetlerinde önemli görevler üstlenmektedir. Bunun dışında Kocaeli’nde bulunan büyük sivil toplum kuruluşlarından, Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği Kocaeli Şubesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri Derneği, İl Temsilcileri ve Spor Adamları Derneği, Türkiye Spor Yazarları Derneği Kocaeli Şubesi ve Türkiye Saha Komiserleri Derneği Kocaeli Şubesi, Kocaeli sporuna hizmet etmektedir (www.kocaelisim.gov.tr).

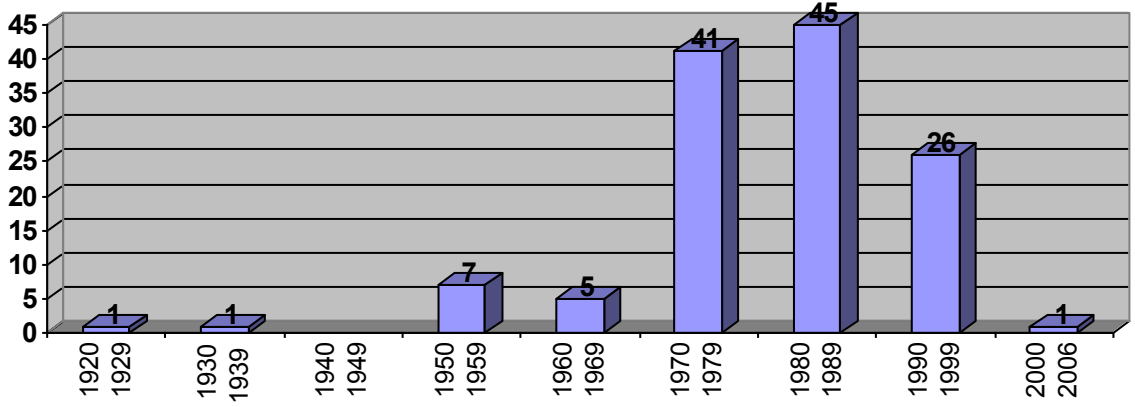
Kocaeli’nde Profesyonel 2.Lig A Kategorisinde bir, 2.Lig B Kategorisinde iki ve 3. Ligde de bir olmak üzere 4’ü Profesyonel, toplam 127 Futbol Kulübü ile Spor Kulübü Futbol Şubesi bulunmaktadır. Kocaeli’ndeki Futbol faaliyetleri, kulüp sayıları ve futbolcu sayıları bakımından ülke ortalamasının çok üzerindedir (www.kocaeli.gov.tr).

Tablo 1: Futbol Liglerine Katılan Kulüplerin İlçelere Göre Dağılımı

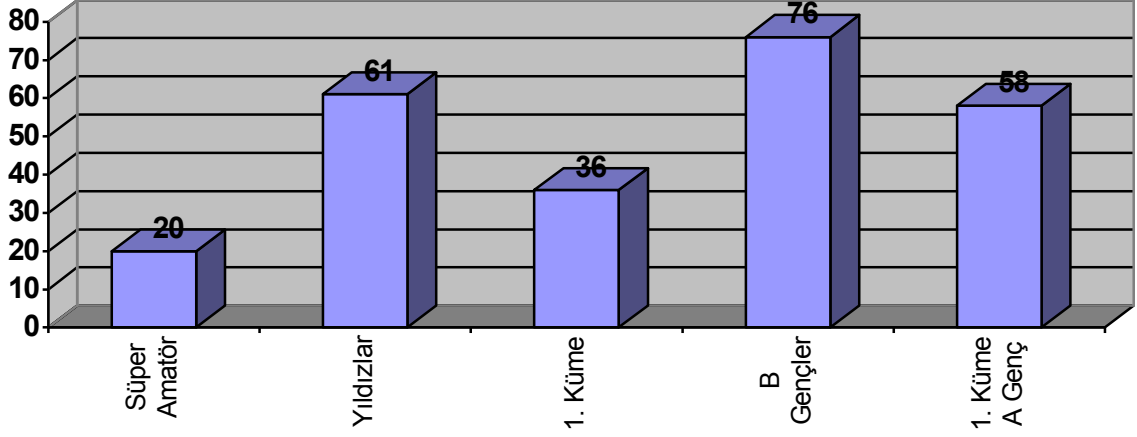
Kocaeli Valiliği arşivlerinden yararlanılarak hazırlanan ve Kocaeli’ndeki futbol liglerine katılan kulüplerin ilçeler itibariyle sayılarının gösterildiği tabloda da anlaşılacağı gibi İzmit Merkezi, sahip olduğu 57 kulüp ile ilk sırada yer almakta, İzmit’i 27 kulübe sahip Gebze takip etmektedir. Körfez’de 12 Gölcük’te 11, Karamürsel’de 10, Derince’de 7 ve Kandıra ilçesinde 2 kulüp yer almaktadır (www.kocaeli.gov.tr).

Tablo 2: Futbol Liglerine Katılan Kulüplerin Kuruluş Yıllarına Göre Dağılımı

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü arşivlerinden yararlanılarak hazırlanan tabloda, Kocaeli’nde yer alan ve futbol liglerine katılan kulüplerin kuruluş yıllarına göre dağılımı yapılmış ve 45 kulüp ile 1980-1989 yılları arası en çok kulübün açıldığı yıllar olmuştur. 1920-1929 yılları arasında ve 1930-1939 yılları arasında birer kulüp kurulmuştur. 1950-1959 yılları arasında 7, 1960-1969 yılları arasında 5, 1970-1979 yılları arasında 41, 1990-1999 yılları arasında 26 ve 2000-2006 yılları arasında da 1 kulüp kurulmuştur (www.gsgm.gov.tr).

Tablo 3: 2006 Yılı Kocaeli Futbol Liglerine Katılan Takım Sayıları

Kocaeli Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu ve Kocaeli Futbol Federasyonu İl Temsilciliği verilerinden faydalanılarak hazırlanan tabloda, 2006 yılında Kocaeli’nde düzenlenen bazı amatör futbol liglerine katılan takımlara bakıldığında en çok takım 76 kulübün katıldığı B Gençler Ligi olduğu görülmektedir. Yıldızlar Ligine 61, 1. Küme A Gençler Ligine 58, 1. Küme’ye 36 ve Süper Amatör Lige 20 kulüp katılmıştır (www.kaskf.org).

Tablolarda da görüldüğü gibi Kocaeli ili, futbol faaliyetlerinin yoğun yapıldığı ve son 30 yıldaki artışla da ülke ortalamasının çok üzerinde futbol liginin oynatıldığı ildir.

2.3. KULÜPLERDE FUTBOL FAALİYETLERİ

Ülkemizde spor kulüpleri 4.11.2004 tarihli 5253 sayılı dernekler kanununa uygun olarak kurulmaktadır. Bu Kanunun amacı; dernekler, dernek, şube veya temsilcilikleri, federasyonlar, konfederasyonlar ve yabancı dernekler ile merkezleri yurt dışında bulunan dernek ve vakıf dışındaki kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye'deki şube veya temsilciliklerinin yasal ve izne tâbi faaliyetlerini, yükümlülüklerini, denetimlerini ve uygulanacak cezalar ile derneklere ilişkin diğer hususlarındaki düzenlemelerdir (www.basbakanlik.gov.tr).

Kulüp kurulurken, dernek tüzüğünde yapılacak faaliyet ve branşlar açık olarak belirtilmelidir. Spor kulübü kurup futbol dışında faaliyet gösterilecekse derneğin bulunduğu ildeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne başvurulması gerekmektedir. Bu kulübe futbol branşı ilave edilecekse de o ildeki futbol il temsilciliği aracılığıyla bölge temsilciliğinden kulübün tescili onaylatılmalıdır. Sadece futbol branşı açılacaksa, yani futbol ihtisas spor kulübü, direk futbol il temsilciliği aracılığıyla bölge temsilciliğinden kulüp tescili onaylatılmalıdır. Kulüpte spor kulübü adıyla değil de, direk futbol kulübü olarak kurulmaktadır. Kulüp yapılarına baktığımızda, okul spor kulübü, ihtisas spor kulübü, gençlik ve spor kulübü, müessese spor kulübü ve futbol kulübü olarak çeşitlere ayrıldığını görürüz.

Bunlardan müessese(kurum) kulüpleri, sosyal alaka merkezi haline gelmiş olan takım sporlarına daha fazla ilgi gösterirken, bireysel sporlara daha az önem vermektedirler (Serarslan, 2005). Özellikle bu kurumlar arasından belediyeler futbol branşını daima desteklemektedirler. Okul spor kulüpleri ise daha çok salon sporlarına yöneldiği görülmektedir. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü kulüp tescil ve vize kayıtlarına göre, Kocaeli'nde bulunan hiçbir okul spor kulübünün futbol branş tescili bulunmamaktadır.

2.3.1. Kulüplerin Boş Zamanları Değerlendirme Faaliyetleri

İnsanın özbenliğine uygun ve yapmaktan zevk aldığı toplumsal, kültürel ve sportif etkinliklere katılarak, günlük yaşamın sıkıcılığından kurtulması ve başka

insanlarla etkileşerek toplumsal bir kişilik kazanması olarak açıklanan boş zamanı değerlendirme ayrıca “özünde ödül niteliği taşıyan ancak kazanç amacı gütmeyen, doğası gereği antisosyal de olamayacak etkinlikler” olarak tanımlanmaktadır (Bucher and Bucher,1974: Kılbaş’tan, 1995).

Yeniden tazeleme, yeniden biçimlendirme, yeniden yaratma, yeniden güçlendirme, yeniden gençlik ve dinçlik kazandırma ile yeni bir ruh, akıl ve beden geliştirme anlamına gelen boş zamanı değerlendirme, eğitim alanında yeni görülmekle birlikte, kökleri insanın akıl, duygu ve toplumsal durumlarında daha derin olarak görülmektedir (Corbin,1970: Kılbaş’tan, 1995).

5253 sayılı dernekler kanununun 14. Maddesi Gençlik ve Spor Kulüpleri ile ilgili hususlara açıklık getirmek üzere hazırlanmıştır. 14. Madde’de, derneklerden başvurmaları halinde, spor faaliyetine yönelik olanlar spor kulübü, boş zamanları değerlendirme faaliyetine yönelik olanlar gençlik kulübü ve her iki faaliyeti birlikte amaçlayanlar gençlik ve spor kulübü adını alır. Bu kulüpler, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünce tutulacak kütüğe kayıt ve tescil edilir ibaresi yer alır.

Kulüplerin organları, bu organların görev ve yetkileri, kulüplerin Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünce de denetlenmesi ve bunlara yapılacak yardımların şekil ve şartları, üst kuruluş oluşturmada uyulacak esas ve usuller, gençlik ve spor faaliyetlerini yürüteceklerin nitelikleri ve bunlara uygulanacak disiplin işlemleri, kulüplerin kayıt ve tesciline ilişkin esaslar İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmelikte düzenlenir (www.basbakanlik.gov.tr).

Futbolda boş zamanların değerlendirilmesi konusunu üç yasada aramak gerekmektedir. Bunlar, 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yasası, 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Yasası ve 5253 sayılı Dernekler Yasası’dır.

Türkiye Futbol Federasyonu Yasasında boş zamanların değerlendirilmesi ile ilgili bir ibare yoktur. Fakat Federasyonun kuruluş talimatnameleri gereğince bu çalışmalar 3289 sayılı yasaya uygun olarak yürütüleceği belirtilmektedir. 3289 sayılı Genel Müdürlük Yasasının “görevler” başlıklı ikinci maddesinde, “Gençliğin boş zamanlarının değerlendirilmesi hususunda diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak” hükmü bulunmakta, bu hizmetler Gençlik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı eliyle yürütülmektedir. 5253 sayılı Dernekler Yasasının 14. Maddesi ile boş zamanların

değerlendirilmesi işlemleri Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün belirleyeceği usul ve esaslara göre yapılacağı belirtilmektedir.

Spor kulüpleri açısından boş zamanları değerlendirmenin yararları, halkla bütünleşme, güçlenme, sporcu sayısının artışı, halkın desteğinin artışı, ekonomik sıkıntının azalması ve yönetici sıkıntısı çekmemesi olarak özetlenebilir. Boş zamanları değerlendirme etkinlikleri genel anlamda: insanları, kuruluşları, toplumları ve ülkeleri birbirine yaklaştırır, barışa katkı yapar ve toplum bilincini artırır. Yapılan araştırmalarda, spor kulüplerine yakın çevreler, kulüplerden, boş zamanları değerlendirme etkinlikleri olarak, sağlıklı yaşam için spor, gönüllü toplum hizmetleri, kültürel çalışmaları, doğa gezileri, çevre çalışmaları ve engelliler için sporu istemişlerdir. Ülkemizde, sporda çevre konusunda henüz bir hareket gözlenmemektedir. Ancak, boş zamanların değerlendirilmesi konusundaki politikalarda değişimler ve gelişmeler meydana gelmektedir (Sümer, 2000).

2.3.2. Kulüplerden Faydalanan Çocuk ve Gençlere Yönelik Antrenman

Çocuk ve genç antrenmanının amacı, antrenman bilimi ve pedagojik amaçlarla sportif performans gelişimini sağlamaktır. Söz konusu sportif başarı gelişimi, belli kurallara uygun olarak gerçekleşir. Yani sistematik bir başarı gelişiminin gerçekleşmesini sağlayan, birbirini takip eden antrenman amaçlarının, "kurallı" bir sıralanışı olduğu söylenebilir. Bunu aşağıdaki örnekle açıklayacağız.

Eğer bir kimse yüzücü olmak istiyorsa, önce suda güvenliğini sağlamayı, su üstünde durmayı ve suda hareket etmeyi genel olarak öğrenir. Ondan sonra kulaç tekniği, dönme ve çıkış gibi başka konulara ait tekniklerin kaba şeklini öğrenir. Ayrıca genel bir dayanıklılık edinir. Bundan sonraki amaç, hassas koordinasyonu sağlamaya yöneliktir. Eğer teknik hassas koordineli bir şekilde beceriliyorsa, sıra yüzme süratini artırmaya gelir. Oluşturulan bu temel üzerine daha sonra süratte devamlılığı ve yüksek tempo eğitimi verilebilir. Bundan sonra antrenman yüklenmeleri artık sistematik olarak artırılabilir. Bu amaçlar böyle devam eder (Muratlı, 1997).

Antrenmana başlama yaşı bireysel olarak farklılık gösterdiği için ve her bir spor dalında teknik becerilere ve kondisyonel yeteneklere yönelik beklentiler birbirinden önemli ölçüde farklılık gösterdiği için, açıklandığı üzere birbirini takip eden eğitim amaçlarının yaştan göreceli olarak bağımsız olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu tür düşüncelerin sonucunda antrenman bilimine düşen görev genel olarak geçerli bir sportif başarı gelişimi modeli tasarlamaktır (Muratlı, 1997).

2.4. FUTBOL KULÜPLERİNDE ALT YAPI ÇALIŞMALARI

Sporun, özelde futbolun temeli alt yapı eğitimidir. Altyapı eğitimi düzenli ve sistemli olan kurum ve kuruluşların başarılı olma şansı daima yüksektir. Futbolda altyapıya gerekli önem verildiği takdirde başarının artması, devamlı olması ve Türk Futboluna yeni futbolcu gençlerin katılmasının sağlanması mümkündür.

Her branşta olduğu gibi futbolda da kaliteli ve yetenekli sporcular kulüplerin başarısında büyük rol oynar. Başarılı sporcular ise küçük yaşta spora başlayarak bilinçli yetişen kişilerden oluşur (Koçak ve Erol, 2000).

2.4.1. Futbola Başlama Yaşı

Fiziksel etkinlikler aracılığıyla insan performansının gelişimini amaçlayan beden eğitimi yoluyla spora başlayacak çocuk ve gençler, vücut bilincini geliştirir, büyüme ve gelişmeleri ile yararlı sonuçlar elde ederler. Dayanıklılık, güç, direnme ve yorgunluğu giderme becerisi gibi fiziksel özelliklerini geliştirir, sinir-kas becerisi gibi fiziksel gelişimlerinin yanında sosyal olarak demokratik grup yaşamında etkin bir rol oynarlar (Karaküçük, 1999).

Ülkemizde ne yazık ki, sporcu seçme ve çocukları spora yönlendirme konusunda temel çalışmalar yerine yüksek performanslı kişileri arama çalışması yapılmakta ve bulunsa bile bunlardan ancak kısa süre için verim elde edilebilmektedir. Sporcu seçme, yetenek arama gibi konularda yetenek seçimi programlarına ihtiyaç vardır. Yeteneklerin keşfedilmesi için çeşitli spor merkezlerinin açılması ve bunun yaygınlaştırılması önemlidir (Taşkiran, 2003).

Çocukların spora yönlendirilmeleri bugün her ülkenin spor politikalarının temel parçası olmaktadır. Bu nedenle ülkeler çocukları küçük spora başlatmak istemektedirler. Ayrıca hangi spora başlatılırsa ileride daha verimli olur düşüncesiyle yola çıkarak, sporda seçme ve yönlendirme çalışmalarına hız vermişlerdir (Karaküçük, 1999).

Her branşa özgü spora başlama yaşı vardır. Futbolda ileri gitmiş ülkelerde ülkemize göre farklıdır Örneğin Almanya, İngiltere ve Fransa gibi

lkelerde futbola başlama yaşı 6 iken ülkemizde 1985 yılından itibaren uzun süre 10 yaş olarak belirlenmiştir (Koçak, M. ve Erol, A.E. 2000). Kocaeli ilinin de içinde bulunduğu pilot illerde 6-8 yaş grubu çalışmaları yeni yeni uygulamaya konulmuştur (www.kaskf.org).

Eğitim bakımından olduğu kadar, sporsal verimin niteliği ve düzeyi bakımından da antrenmana erken yaşlarda başlamayı ngren bir dizi gerekçe sayabilir. Çocuklara yönelik antrenmanın üst düzeyde verim geliştirmedeki önemini belirten bazı görüşler şöyle sıralanabilir;

- a. Çocuklukta spor için gerekli olan öğrenme motivasyonları ve verim motivasyonu geliştirilmezse, üst düzeyde g geliştirmeye uygun yaşlara gelindiğinde bireyin kendini spora adanması söz konusu olmaz.
- b. Temel teknikler yanlış ve kontrolsüz olarak öğrenilirse yanlış hareket biçimleri ortaya çıkar. Bu da sporcuyu strese sokar, sporc özgüvenini kaybeder. Daha sonra bu yanlışları düzeltme de çok zor olur.
- c. Spor ocuğun büyümesinde, olgunlaşmasında, bilişsel gelişiminde ve sosyalleşmesinde önemli rol oynayacağı için onun hayatına erken yaşlarda girmelidir (Taşkıran, 2003).

2.4.2. İlköğretim Okullarında Futbol Oyunu ğretimi

Ülkemizde n hazırlık aşamasından geçerek kendi sportif ilgi alanını başarı sınırlarını tanımış okullu gençlerimiz sayıları çok azdır. Çünkü 70 yılı aşkın bir sürede, futbol oyunu, okullarımızın beden eğitimi derslerinde bir eğitim aracı olarak kullanılmamıştır (zmen, 1999).

Futbol ekonomik bir spor branş ve 8 veya 10 adım büyüklüğünde alan içinde oynatılabilecek bir oyun olarak İlköğretim ğrencileri için ideal bir eğlenceli ders olarak Birleşik Devlette önemli yer tutmaktadır (Nichols, 1990).

Halbuki çocukların spor eğitimleri 10 yaşa kadar özgürce oynanan oyunlarla karakterize edilmeli, postür ve hareket organlarının oyunsal ve çok yönlü, değişken ve her iki yönlü gelişmesi ön planda tutulmalıdır (Özmen, 1999).

2.4.3. Olgunlaşma Çağında Futbol Oyunu Öğretimi

11–13'ten 17-19 yaşa kadar sürer. Her gelişim periyodu, önce cinsel olgunluğa ulaşır. Sonunda bedensel gelişimin yavaş yavaş olduğu görülür. Bu bölümde gelecekte iyi hareket performansına götürecektir yetenekler önem kazanır. Genellikle koordinasyon yeteneği hareket armonisi, motorsal öğrenme yeteneği, uyum yeteneği, fiziksel yetenekler (özellikle çabukluk) gelişir. Bu dönemde çocuk ergenlik çağı bunalımları içindedir. Ama bu çocuğa bu dönemde hiçbir sportif uğraş verilmeyecek değildir, aksine pedagojik ve psikolojik öncülüklerle çocuğa birçok şeyler verilebilir. Biliyoruz ki bu çağ bazı spor dalları için (kayak, yüzme, kule atlama gibi) performans yaşdır. Burada verilenin bir genelleme olduğunu ve bireysel ayrılıkların her zaman olabileceğini unutmamak gerekir (Taşkiran, 2003).

2.4.4. Çocukların Gelişme Dönemleri ve Futbolda Yaş Grupları

Çocukların gelişme dönemlerinin sınıflandırılması, çeşitli yazarlara göre farklılıklar göstermesine rağmen Türkiye Futbol Federasyonu'nun kullandığı sınıflandırma aşağıda çıkarılmıştır:

1. F ve E Genç Takımları (6-10 yaşlar arası)
2. D Genç Takımları (10-12 yaşlar arası)
3. C Genç Takımları (12-14 yaşlar arası)
4. B Genç Takımları (14-16 yaşlar arası)
5. A Genç Takımları (16-18 yaşlar arası)

2.4.4.1. F ve E Genç Takımlar Dönemi (6-10 Yaş Arası):

Bu yaş grubu çocuğun okula başlama dönemidir. Çocuk sokakta ve okulda ilk toplumsal ilişkilerine başlar ve aile içinde karşılaştığı yasak çeşitlerinin ve sayılarının arttığını görür. Yasaklara ve kurallara uymayı öğrenmeye başlar. Eğer çocuk henüz evindeyken yani sokağa çıkmadan önce kurallara ve yasaklara uymayı öğrenmeye başlamışsa, dışarıdaki yaşama uyum göstermekte pek güçlük çekmez. Bu dönem çocukların spora başlama dönemidir. Bu dönemde spora başlayan çocuklara yaptırılan hareketlerin hem solunum ve dolaşım sistemini hem de kas ve iskelet sistemini dengeli bir şekilde zorlayan ve büyük kas kitlelerini çalıştıran nitelikte olmaları gerekiyor. Böylece çocuğun hem bedence gelişmesi hen de dayanıklılığın artması dengeli olur (Başer, 1994).

Bu dönemin ikinci yarısında yani sekiz yaşından itibaren çocuk motor gelişmesini tamamladığından rahatça futbol oynaya bilir. Eğer çocuk altı yaşından itibaren topla yeterince temas etmiş ve ayağında duyumunu tanımış ise rahatça futbol oynayabilecek hale gelmiştir ve futbolu oynamaya hazırdır. Buna göre;

- a.** Çocuklar altı yaşından itibaren kurallara uymalarının gerektiğini bilirler. Bu nedenle top tekniği ile ilgili bazı basit kurallar öğretilir. Örneğin topa vurmakla yada top sürmekle ilgili bazı teknik kurallar bu yaşlardaki çocuklara öğretilir.
- b.** Bu yaşlardaki çocukların algılama yetenekleri zayıf olduğu için uzun ve karmaşık açıklamalar yerine kısa, basit ve kolay açıklamalar tercih edilmelidir. Bu yaşlardaki çocukların öğretim yöntemlerinde görsel yöntemler özellikle tercih edilmelidir. Çünkü çocuklar bu dönemde en kolay olarak görerek ve taklit ederek öğrenirler. Özellikle hareketlerin video filmlerinde yavaş gösterimle birçok kereler gösterilmesi çok yararlı olur.
- c.** Bu yaşlardaki çocuklarda aşırı bir oyun dürtüsü vardır. Bu dürtünün doyuma ulaştırılması gerekir. Aksi halde çocuğun akli oyunda olduğu için anlatılanları ve gösterilenleri izlemekte ve öğrenmekte güçlük çeker ve spordan

soğuyabilir. Antrenmanlarda topla mümkün olduğu kadar çok temas etmesi ve top oyunlarının da küçük gruplar halinde yapılması sağlanmalıdır (Başer, 1994).

Kısaca özetlenecek olursa 6-10 yaş arası, çocukların oyun dönemidir. Çocuklara bol bol top oynatarak, onlara top sürmeyi ve topa vurmaya öğretilebiliriz.

2.4.4.2. D Genç Takımlar Dönemi (10-12 Yaş Arası):

Sekizinci yaştan itibaren başlamış olan gelişmenin yavaşlaması bu dönemde de sürer. Bu dönem bir geçiş dönemidir. Yavaşlayan fizyolojik gelişmenin yanı sıra hormon dengelerinde de değişimler başlamıştır. Hormon dengelerindeki bu fizyolojik değişiklikler çocuğun ruhsal durumunu çok etkiler. Bu dönemdeki çocukların ruhsal yaşamları çok oynak olup ruhsal durumdaki değişiklikler ani ve şiddetlidir. Bu dönemdeki çocuklarda zihinsel gelişme de hızlanmıştır. Çocuklar bir önceki döneme göre birçok şeyi çok daha kolay öğrenirler ve konsantrasyon süreleri de uzamıştır. Ancak bu dönemde somut zeka daha gelişkin olduğundan, somut olguları kolayca anlayıp kavrayabildikleri halde soyut kavramları öğrenmekte güçlük çekerler. Bu dönemde çocuklara futbol tekniği ile ilgili bilgiler somut örnekler ile verilerek tekniklerinin gelişmesi sağlanabilir (Başer, 1994).

2.4.4.3. C Genç Takımlar Dönemi (12-14 Yaş Arası):

Bu dönem çocukların cinsel olgunluğa erişmeye başladıkları ergenlik dönemidir. Düzenli ve bilimsel verilere uygun şekilde spor yaparak bu yaşa gelen, bir önceki dönemin ikinci yarısında yavaşlamış olan gelişme hızı tekrar artar. Ağırlık, boy, kas gücü ve çeviklik gibi bedensel özellikler hızla gelişmeye başlar. Bu dönemde çok güçlü olan hormonal dürtülerin etkisi altında olan genç, bir bocalama devresine girer ve davranışlarını denetlemekte büyük güçlüklerle karşılaşır ve

sevimsiz aşırılıklar içindedir. Bu dönemde o ne bir çocuk ne de bir erişkindir. Karşıt ve karmaşık duygular içinde bocalar durur (Başer, 1994).

2.4.4.4. B Genç Takımlar Dönemi (14-16 Yaş Arası):

Ergenlik döneminin kaygıları, korkuları ve aşırılıkları bu dönemde de sürer. Bedensel gelişmedeki hızlılık devam etmektedir. Ancak gençler ağır antrenman yüklemelerine henüz hazır değildirler. Kemik ve kas sistemindeki gelişmeye dolaşım ve solunum sistemleri de katılır. Bu dönemin sonunda, genç futbolcu performans sporuna hazır hale gelir. Bu dönem gençlerin yönlendirme ve yönetimleri açısından en zor dönemdir. Ani ve belli nedene bağlanamayan form düşmeleri, futboldan ve spordan tamamen uzaklaşmalar oldukça sık rastlanan olaylardır. Antrenmanlarda, teknik, taktik ve hareketlerin mükemmelliğini geliştirecek çalışmalara ağırlık verilir. Gençler onbeşinci yaştan itibaren ağırlık çalışmalarına başlayabilirler (Başer, 1994).

2.4.4.5. A Genç Takımlar Dönemi (16-18 Yaş Arası):

Bu dönem bedensel gelişmenin dengeli bir duruma geldiği dönemdir. Organizma bir bütün olarak organ ve sistemleri ile ahenkli bir çalışma düzenine girmiştir. Genç futbolcu artık tam bir performans verme durumundadır. Burada önemli olan gencin fizyolojik yaşıdır. Yedi, sekiz yaşından futbola başlayıp bu yaşa kadar uygun ve doğru şekilde antrenman yapmışsa bedensel ve fizyolojik yaşı onyediyedi, onsekiz olabilir ki bu yaş maksimal performans zorlamalarını tolere edebilecek yaşıdır. Gençler bu yaşlarda yetenek ve futbolcu kapasitelerine göre kulüplerin genç takımları, A takımları ve hatta ulusal takımlarda yer alabilirler (Başer, 1994).

2.5. KULÜPLERDE FUTBOL OKULU ÇALIŞMALARI

Ülkemizde küçük yaşta başlamak üzere çocukların futbol bilgisi ve kabiliyetini artırmaya yönelik yapılan futbol kurslarının genel adı olarak günümüzde kullanılan ismi ile futbol okulları, yeni yeni gelişen bir faaliyet olarak önümüze çıkmaktadır. Bundan 10-15 yıl öncesine kadar büyük spor kulüpleri dahil, büyükler ve gençler olmak üzere sadece iki takımla liglere katıldıkları bir ortamdan, büyüyen futbol pazarı ile alternatifli birçok alt yapı takımlarının çalıştırılmaya başlandığını ve bu talepleri karşılamak üzere A,B,C,D,E ve F yaş grup ligleri oynatılmaya başlanmıştır (www.tff.org.tr).

2.5.1. Futbol Okullarında İletişim

İletişim emirlerin, enformasyonun, düşüncelerin, açıklamaların ve soruların bireyden bireye ve gruptan gruba aktarılma, iletilme sürecidir (Aydın, 1994: Doğar'dan, 1997). İnsan için duyu organları, sinir sistemi ne ise, bir teşkilat için iletişim de odur. Duyu organları iş göremeyen bir insan, çevresinin ve kendi iç yaşantısının etkilerini duyamayacak, bunlar için gerekli tepkileri yapamayacak, eğer hayatta kalabilirse bitkisel bir hayat sürdürecektir (Doğar, 1997).

İnsanların geliştirmesi gereken en önemli becerilerden biri de etkili iletişimdir. Çünkü yaşadığımız ve çalıştığımız koşulları geliştirmemizde ve başarılı olmamızda etkili iletişim çok önemli bir yer tutar. Hayat boyu süren öğrenme için becerilerin gelişimi eğitimin en önemli amaçlarından biridir. Çocuklar, kendileri ve çevreleri hakkında öğrenmeye çok heveslidirler. Öğretmen, öğrencilerin bu isteklerini sağlamak için öğrenmenin yapısında çok önemli rol oynar. Onlar çeşitli deneyimlerle, çocukların öğrenmeye karşı sevgi ve isteklerini yükseltmektedirler. Eğer öğretmen, öğrencileri ile iyi bir iletişim kuramazsa, bütün stratejileri, felsefesi ve çalışmaları yetersiz kalır ve başarı şansı da oldukça düşük olur (Mengütay, 2005).

İletişim sözel ve sözel olmayan mesajlardan meydana gelir. Düşmanlık, el, kol hareketleri, neşelenme, yüz ifadeleri, gözdağı verme hareketleri ve naziklik davranışlarının hepsi sözel olmayan iletişimi meydana getirir. İnsanlar daha büyük

bir kontrolü sözsüz olanlardan ziyade sözlü olarak kurdukları iletişimlerinde göstermektedirler. İletişim iki bölüme daha sahiptir. Bunlar içerik ve duygulardır. İçerik mesajının sağlamlılığı, kuvvetliliği ile, duygular ise bu mesajlar hakkında nasıl hissedildiği ile ilişkilidir. İçerik genel olarak sözel bir şekilde ve duygularda sözel olmayan şekillerde ifade edilir (Mantens, 1990: Konter'den, 1996).

Öğretmen, hayat boyu süren öğrenimde öğrencilere beceri gelişimlerinde yardımcı olmalıdır. Ama bu yardımcı olma, hiçbir zaman bağımlı bir öğrenmeye neden olmamalıdır. Bağımsız beceri öğrenimi için çevre çok önemlidir. Burada öğrenci ve öğretmen arasında iyi bir iletişim kurulması gerekliliği vardır. Başarılı öğretmenler aynı zamanda iyi bir iletişimcidirler. Kişiler arası iletişim becerileri, özel bir seri olarak sözlü veya sözsüz davranışların iki veya daha fazla kişide etkileme olmasıyla olur. İletişim sözlü veya sözsüz olabilir. Sözlü iletişimde, birtakım mesajları vermek için kelimeleri kullanırız. Sözsüz iletişimde yüz ifademiz, postürümüz, görünüşümüz bir davranış modeli olarak değerlendirilir. Sözsüz davranış çok önemlidir. Çünkü iletişimin %70'inin sözsüz olduğu tahmin edilmektedir. Öğretmen kendi his ve tutumu ile çocukların isteklerine cevap vermelidir. Öğretmenin yüz ifadesi, postürü, görünüşü çocuklarda ilgi uyandırabilir veya uyandırmayabilir (Mengütay, 2005).

Yüksek sportif performans ile bedensel yetenek ve iyi çalışma, çok iyi antrenman yapma arasında yakın ilişkiler vardır. Bu iki koşul bir arada gerçekleşmeden, genç bir sporcunun, uluslararası düzeyde bir başarı beklenemez. Ancak, bugün sporda ileri gitmiş ülkelerde görüldüğü gibi, yaklaşık eşit bedensel yetenek ve antrenman koşullarına sahip binlerce genç sporcudan, ancak bazıları bu başarıyı gösterebilmektedirler. Yani, çalışma koşulları ve yeteneklerinin eşit olmasına karşılık, bu sporcuların başarıları farklı olmaktadır. Bu farklılık yalnız sporda değil, yaşamın her kesiminde görülür. Bu gerçeğin nedenlerini araştırmak, başarılı insanların sayısını artırmakta yararlı olacaktır (Başer, 1994).

2.5.2. Futbol Okullarında Yönetim

Yönetim, örgüt amaçlarının etkili ve verimli olarak gerçekleştirilmesi maksadıyla, planlama, örgütleme, yönetme, koordinasyon ve kontrol fonksiyonlarına ilişkin kavran, ilke, teori, model ve tekniklerin, sistematik ve bilinçli bir biçimde, maharetle uygulanmasıyla ilgili faaliyetlerin tümüdür. İnsanların belli amaçları ortak çabalarla gerçekleştirmek üzere işbirliği yaptıkları her yerde ve her zaman söz konusu olan yönetim, en eski ve yaygın insan faaliyetlerinden birini oluşturmaktadır. Çünkü, uygarlık ve kültür seviyesi ne olursa olsun her toplumda insanlar bir araya gelerek ortak amaçlara bir araya gelerek ulaşmaya çalışmışlardır (Ekenci ve İmamoğlu, 1998).

Kulüplerin futbol okulu uygulamalarında sorumluluk kulüp yönetimlerine aittir. Bu kulüpler futbol okullarını direk yönetebilecekleri gibi bazı yetkilerini başka ticari veya sosyal kuruluşlara da bırakabilirler. Ama unutulmamalıdır ki meydana gelebilecek aksaklıklarda her türlü sorumluluk yine kulüp yönetimine aittir.

Futbol Okulu, ülkemizde spor kulüpleri, belediyeler, sivil toplum örgütleri, okullar ve ilgili diğer kurum ve kuruluşların futbolcu yetiştirmek veya kuruma maddi katkı sağlamak amacıyla açmış oldukları kurslara verilen genel isimdir. Bu okullar son yıllarda futbolun alt yapı çalışmalarından ayrı yapılan faaliyet olarak öne çıkmakta ve daha fazla uygulayıcı tarafından tercih edildiği görülmektedir. Kocaeli tesis, teknik personel, kulüp ve sporcu potansiyeli bakımından Futbol Okulu uygulamalarının yapılabileceği Türkiye'nin en uygun illerinden biridir (www.kaskf.org).

2.5.2.1. Futbol Okullarında Planlama

Planlama, genel bir deyişle, örgütsel amaçların belirlenmesi ve bunların başarılması için gerekli olan yol ve yöntemlerin seçilmesi faaliyeti olarak tanımlanmaktadır. Kısacası, planlama ne yapılacağına önceden kararlaştırılmasıdır (Ekenci ve İmamoğlu, 1998).

Mantığa ve akla uygun bir planlama, yöneticinin çalışmasını önemli ölçüde basitleştirir. Çalışmalarda birliği sağlar. Nereye gidileceği, amaçların ne olduğu

bilinirse, bu amaçlara ulaşmak kolaylaşır. Belirtilen süreler içerisinde çalışmalarını gerçekleştirmek, izlemek ve eşgüdüm olanağı bulunur (Tortop ve ark., 1999).

Planlama sürecinde ilk aşama, amaçların tespit edilmesidir. Amaçlar bütün örgütsel yönelttikleri nihai noktalar olarak açıklanabilir. Başka bir deyişle amaçlar, elde edilecek sonuçlar biçiminde ifade edilen planlardır. Planlama sürecinin ikinci aşamasını, örgütsel amaçlara ulaşabilmek için çeşitli alternatif çözüm yollarının analiz edilmesi ve en uygun olanının seçilmesi işlemi oluşturur.

Bunları planlamanın türleri içerisinde inceleyecek olursak;

- a. Kısa Süreli Planlama:** Genellikle 1 yıldan daha az bir süreyi kapsamaktadır. Bunlar uzun ve orta süreli planlarda öngörülen hedeflere uygun olarak hazırlanırlar. Bu tür planlar bilhassa uzun süreli planlarda öngörülen eksiklik ve boşlukların giderilmesinde faydalı olmaktadır (Ekenci ve İmamoğlu, 1998).
- b. Orta Süreli Planlama;** Süresi 1-5 yıl arasındadır. Bu planlar da, kısa süreli planlarda olduğu gibi, uzun süreli planlar çerçevesinde uygulamaya dönük olarak hazırlanmaktadır (Ekenci ve İmamoğlu, 1998).
- c. Uzun Süreli Planlama;** 5 yıldan daha fazla bir süreyi kapsayacak biçimde hazırlanmaktadır. Bu planlamada, yapı, strateji ve miktarlar(bütçe, personel vs. gibi) sabit olduğunda, spor yöneticilerine kısa süreli planlamalara nazaran daha fazla hareket kabiliyeti ve elastikiyeti sağlamaktadır. Ancak uzun bir süreyi kapsadığı için bu tür planlarda doğru tahminler yapmak güçlüğü vardır. Bu nedenle uzun süreli planlar, genellikle izlenecek genel politika ve stratejik hedeflerle ilgili amaçları ve görüşleri içerir (Ekenci ve İmamoğlu, 1998).

Futbol okullarında planlama çalışmaları, işletmelerde olduğu gibi her zaman arz ve talep ilişkisi içerisinde ele alınır. Kulübün geleceğe dair planlamaları futbol okullarını yakından ilgilendirir. Kulübün büyüklüğü, faaliyet gösterdiği branş sayısı, sahip olduğu sporcu sayısı, kulübün gelirleri ve en önemlisi futbol liglerine hangi

kategorilerde(Büyükler, Gençler, Yıldızlar, Minikler, Mini Minikler ve Bayanlar) katıldığı futbol okulu çalışmalarını yakından ilgilendirir. Alt yapıya futbolcu yetiştirme çabasında olan futbol okullarının yanında kulübe katkı sağlamak amacıyla olan başka kulüpleri ülkemizde görmek mümkündür. Kısa vadeli futbol okulu planlamalarda, kulüplerin müsabık takımlarına yetenekli futbolcular seçmek için çalışma yaptıkları, orta vadede ise müsabık takımlara futbolcu yetiştirmek ve uzun vadede de bu futbolcuların transferlerinden gelir elde etme amacıyla olduğu görülmektedir.

2.5.2.2. Futbol Okullarında Örgütlenme

Örgütlenme, birden çok insanın belli bir amacı gerçekleştirmek maksadıyla bir araya gelerek çabalarını birleştirme gereğinden doğar. En genel anlamda ise, belli amaçlara yönelik faaliyetler ile bunları gerçekleştirmeyi sağlayacak beşeri ve fiziki unsurlar arasındaki ilişkiler düzenini oluşturmaktır (Ekenci ve İmamoğlu, 1998).

Örgütlenmeden söz edilirken Türkiye Futbol Federasyonunun yurt içi örgütlenmesi de futbol okulları için önem arz etmektedir. Federasyonun yurt içi bağlantısını sağlamak maksadıyla, tüm illerde fahri futbol temsilcisi ve Yönetim Kurulunca gerekli görülen illerde yeteri kadar personelden oluşan Federasyon temsilcilikleri kurulur. Bunlar şu anki yasa ile bu “Futbol Okullarına” müdahale edememektedirler (www.tff.org.tr).

Futbol okullarında örgütlenmeyi tepe yönetim olarak kulüp yönetimi oluşturur. Bunların altında görev alacakların, futbol okulu çalışması yapabilecek yeterli sayıda ve eğitim almış olması, kulüp prestiji açısından da çok önemlidir. Görev alacakların görev yetki ve sorumlulukları kulüp yönetimince belirlenir. Futbol okulundan faydalanacak kesime göre hazırlanılmış çalışma programları uygulamaya konulur. Bu konuyu iki aşamada ele almak gerekir.

Futbol okulları, faaliyetlerini sürdürebilmesi için aşağıda isim ve görevleri çıkarılmış çalışanlara ihtiyaç duymaktadır. Futbol okullarında görev alanlara ve faydalananlara bakılacak olursa;

- a. Kulüp Başkanı;** 5253 Dernekler kanununun 14. Madde'ne dayanılarak kurulan spor kulüplerinin faaliyetlerinden birince derecede sorumlu en yetkili kişisidir. Futbol faaliyetlerinin tümünden birinci derecede sorumlu olduğu gibi kulübün açacağı “Futbol Okulları” da, kulüp başkanın onayından geçmek zorundadır. Başkan aynı zamanda Futbol Okullarının nerede açılacağı ve kimlerin görevlendirileceğini de belirler. Başkanın yetkisi, kulübün açıldığı ilin sınırları içerisinde geçerlidir.
- b. Kulüp Yöneticisi (Futbol Şube Sorumlusu);** Bilinen adıyla “Futbol Şube Sorumlusu”, kulüp yönetimince görevlendirilmiş futbol faaliyetlerinden sorumlu kişidir. Futbol branşı ile kulüp arasında koordinasyonu sağlar.
- c. Koordinatör;** Futbol şube sorumlusundan sonra “Futbol Okulları”ndan sorumlu kişidir. Kulüp ile antrenör ve eğitimciler arasında koordinasyonu sağlar. Planlama, geri dönüşüm ve raporlama işlemlerini kontrol eder.
- d. Antrenör;** Antrenör sözcüğü 14. yüzyılda Macar kökenli olan STURDY'den gelmektedir. Bu sözcük o yıllarda insanları arazilere, savaş alanlarına taşıyan araçlar için kullanılırdı. Sturdy'nin bugünkü İngilizce anlamı ise güçlü, kuvvetli, azimli olarak Türkçeye çevrilebilir. Hatta İngilizcede antrenör anlamında kullanılan COACH yolcu otobüsü, yolcu vagonu anlamını da taşımaktadır. Modern spor anlamında ise antrenörler, sporcuları, performanslarının potansiyeli doğrultusunda taşıyan, onları fiziksel, sosyal, duyuşsal ve zihinsel kapasitelerinin gerçekleştirilmesine yardımcı olan ve karşılaşmalara hazırlayan kişilerdir (Konter, 1996).
- e. Kursiyer;** Kursiyer, futbolla tanışmak, futbol bilgi ve kabiliyetini artırmak veya kulüplere futbolcu yetiştirmek amacıyla açılan futbol okullarından faydalanmak isteyen çocuk ve gençleri tarif eder. Bu üç temel nedenlerden herhangi birisi için başvuran kursiyerler, başvuru dilekçesi, veli izin belgesi ve üç ayda bir yenilenmek üzere sağlık raporunu ibraz etmek zorundadır.

- f. **Lisanslı Futbolcu;** Kulüplerin Mini Minik, Minikler, Yıldızlar veya Gençler takımında, Türkiye Futbol Federasyonu'nca tescilli lisansa sahip, müsabaka oynayabilecek futbolcuları ifade eder. Ülkemizde son yıllarda gelişme gösteren, Mini Minik, Minikler ve Yıldızlar kategorileri için futbolcu bulma zorluğu çeken kulüpler, imkanları dahilinde çareyi ya okul takımlarında oynayan öğrenciler arasından seçme veya kulüpçe yetiştirmek üzere futbol okulu kurma yoluna gidilerek çözüm bulunmaya çalışılmaktadır. Her ikisinde de takım oyuncularına lisans çıkarılabilmesi için, veli taahhütnamesi, kulüp taahhütnamesi ve doktor onaylı sağlık raporu gerekmektedir (www.gsgm.gov.tr).

2.5.2.3. Futbol Okullarında Yönetim

Yönetme, planlama ve örgütleme süreçleri sonunda oluşturulan yapının belli örgütsel amaçlar doğrultusunda çalıştırılması ve harekete geçirilmesi ile ilgili fonksiyondur. Örgütün harekete geçirilmesini sağlayan yönetme fonksiyonu, eldeki beşeri ve fiziki kaynakları etkin bir biçimde kullanarak örgütü amaçlara yöneltir (Ekenci ve İmamoğlu, 1998).

Futbol okullarında yönetme fonksiyonu, futbol okulunun yapısına göre (Kursiyer sayısı, çalışılan saatler, kursiyerlerin yetenek ve bilgi seviyesi vb.) hazırlanmış günlük, haftalık, aylık ve yıllık programların hayata geçirildiği aşamadır. Futbol okulları, kursiyerlerin istek ve ihtiyacına göre 4 ana şekilde uygulaması vardır.

- a. **Hafta Sonu Futbol Okulu;** Çocuk ve gençlerin okul günleri haricinde kalan Cumartesi ve Pazar günlerinde yapılan ve daha çok buradan faydalananlara futbolu öğretmek, futbol bilgi ve yeteneğini geliştirmek üzere çalışma yapılan çeşididir. Yaz tatillerinde yine iki gün olmak üzere hafta içine alınan futbol okulu çalışmaları Pazartesi ve Çarşamba veya Salı ve Perşembe olarak değiştirilir. Genellikle günlük birer saat çalışma yapılır. Fiziki şartlara göre çalışma saatleri artırılabilir.

- b. Yarım Gün Futbol Okulu;** Özellikle hafta sonu tatillerinde iki gün olarak yapılan ve 3, 4 veya 5 saat eğitimin verildiği çeşidedir. Fakat yarım gün okul eğitiminin verildiği bölgelerde, okul harici saatlerde hafta içi 3 veya 4 gün olarak da yapılabilir. Burada teorik futbol eğitimi, teknik, taktik ve müsabaka eğitimi verilir. İhtiyaca göre de bazı futbol okulları kursiyerlerin okul eğitimini desteklemek için yabancı dil ve okul dersleri de verir.
- c. Tam Gün Futbol Okulu;** Yaz tatili günlerinde üç veya dört hafta süre ile devam edilen ve sabahtan akşama kadar süren hafta içi futbol okulu çeşidedir. Yatılı eğitim dışında yapıldığı için servislerle toplanan kursiyerler teorik ve uygulamaya yönelik yoğunlaştırılmış futbol eğitimi alırlar. Futbol eğitiminin yanında sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklerden de faydalandırılırlar. Haftanın beş gününe dağıtılan programlar kursiyerlerin yaş ve düzeylerine göre belirlenir. Örnek Tam Gün Futbol Okulu günlük çalışma programı aşağıda sunulmuştur.

09:30 – 10:00 Tesise Geliş

10:00 – 10:30 Sabah Sporu

10:30 – 12:30 Teorik veya Uygulamalı Futbol Eğitimi/Yabancı Dil Eğitimi

12:30 – 13:30 Öğle Yemeği

13:30 – 14:30 Maç/Eğitim/Sinema Gösterimi

14:30 – 16:00 Teknik/Taktik Futbol Eğitimi/Maç

16:00 – 16:30 Duş ve Dinlenme

16:30 – 17:00 Evlere Dönüş

d. Tüm Gün Futbol Okulu; Bir veya iki hafta süreyle yatılı olarak eğitimin verildiği futbol okulu çeşididir. Örnek olarak, Arsenal Futbol Kulübü ile Seaford Kolejinin ortaklaşa yürüttükleri Tüm Gün Futbol Okulunun günlük çalışma programı aşağıda sunulmuştur.

08:00-09:00	Kahvaltı
09:30-12:30	Arsenal Futbol Koçluğu
12:30-13:00	Yüzme
13:00-14:00	Öğle Yemeği
14:00-17:00	Dil Eğitimi
17:00- 18:30	Arsenal Futbol Koçluğu
18:30-19:30	Akşam Yemeği
20:00-21:30	Koçun Peşine Düşmek
22:30	Uyku Vakti

Futbolun teorik ve uygulamalı öğretiminde genellikle başvurulan faaliyetler ise aşağıda çıkarılmıştır. Bunlar;

Eğitsel Oyun Destekli Öğretim; Özellikle çocuk ve gençler düzeyinde futbolun temel tekniklerini geliştirmeyi amaçlayan eğitsel oyunlardan yararlanılabilir. Bu oyunlar çok yönlü eğitimin gerçekleşmesinde kaynak olabileceği gibi, çocuk ve gençlerin futbol antrenmanlarından daha fazla zevk almalarını da sağlar.

Eğitsel oyunlar, değişik yayınlarda değişik sınırlandırmalarla sunulmuştur. Futbol okulu çalışmaları, bu sınıflandırmalar göz önüne alınarak oyunların pratikteki geçerliliği ve kullanılabilirliği düşünülerek hazırlanmalıdır. Oyunun şu şekilde öğretilmelidir;

- Oyunun adını söyleyiniz,
- Oyunu kısa ve öz olarak açıklayınız,
- Deneme yapınız, eksik ve yanlışları düzeltiniz,
- Oyunu oynatınız ve

e. Düşündüğünüz değişiklikleri yaparak, tekrarlayınız (Kutay, 1995).

Futbol Maçı Oynatımı ve Turnuvalara Katılım; Bu maçlar, deneme ve hazırlık çalışması içinde yer alan ve sıkça oyuncu değişikliğinin yapıldığı müsabakalar ile turnuvalardan oluşur. Futbol okulu uygulaması olan diğer kulüplerin aynı yaş grubunda olan takımları ile yapılacak maçların yorucu olmamasına ve idmanlarda gösterilen teknik ve taktik çalışmaların uygulamaya dönüştürüldüğü çalışmalar olmalıdır. Bu maçlar kulüplerin dışında da futbol okulu uygulaması yapan, dernek, belediye ve spor tesislerine ait takımlarla da yapılabilir.

Futbol ligi dışında, özel gün ve haftalarda düzenlenen özel turnuvalar da çocuk ve gençlerin futbol eğitimine büyük katkı sağlar. Uygulayarak öğrenme sürecini başlatan turnuva maçları takımın eksikliklerini göstermesi açısından da önemlidir. Bu eksikliklerin giderilmesi için uygun programlar hazırlanmalı ve futbolculara uygulanabilir.

İldeki lig maçlarına katılacak takımların belirlenmesinde ve özellikle küçük yaş grupları için futbol okulu çalışmaları büyük önem kazanır. Lige katılacak takımı çıkarmak için futbol okuluna katılan kursiyerlerin tamamının oluşturacağı, eğer kulübün birden çok futbol okulu varsa, bunlar arasından yetenekli kursiyerler arasından seçilecek takımda yer alanlar, maçlar sayesinde futbol yeteneklerini geliştirebilirler.

Değişik sivil toplum örgütleri ile kamu kurumları, çocuk ve gençlerin gelişimleri için özellikle, özel gün ve haftalarda sportif etkinlik ve turnuvalar düzenlemektedirler. En çok izleyici potansiyeline sahip futbol, vazgeçilmez turnuva faaliyeti olarak sıkça düzenlenir. Bu turnuvaların talimatnamesi (Yaş grubu, takım oyuncu sayısı vb.) hazırlandıktan sonra futbol okulları, takım oyuncularının müsabaka deneyimlerini, futbol bilgi ve kabiliyetlerini artırmak için bu turnuvalara katılmaları gerekmektedir. Zaten bu yaş grubunun en çok istediği uygulama da müsabaka oynatımıdır.

Değişik Branşlarda Sportif Yarışmalar; Futbol okuluna katılan kursiyerlerin futbol eğitimine, kondisyonel, teknik ve taktiksel katkı verecek başka spor branşlarında ki yarışmalar belli dönemlerde yaptırılmalıdır. Basketbol, hentbol,

çim hokeyi vb. spor branşlarının yanında, tamamıyla futbol kabiliyeti ile oynanan futboltenisi yarışmaları aralıklı zaman dilimlerinde yaptırılmalı ve ihmal edilmemelidir.

Sportif Test Uygulamaları; Oyuncuların teknik, taktik ve fiziksel gelişmelerini takip etmek üzere belli aralıklarla yapılan testlerdir. Her oyuncu için hazırlanacak dosyalarda muhafaza edilmek üzere genel ve özel test uygulamaları ve değerlendirmeleri uzman hocalar tarafından yapılması önemlidir.

Sosyal Aktiviteler; Futbol takım oyunudur. Birlikte hareket etme duygusunu geliştirmek ve aynı zamanda oyunculara değişik kazanımlar sağlamak üzere toplu halde geziye, pikniğe, sinemaya veya tiyatroya gitmek takımlar için son derece önemli faaliyetlerdir. Bunların yanında faydalı faaliyetlere(Huzur evi ziyareti, temizlik kampanyası vb.) katılmak oyuncuların birlikte hareket duygusunun yanında sosyal bilinçte kazandırması açısından önemlidir.

Yetenek Seçimi ve Grup Oluşturma; Yetenek seçimi, belirlenmesi ve branşa yönlendirme spor bilimi açısından önemli, önemli olduğu kadar da hassas bir konudur. Gençlerin sonraki yıllarda üst düzey futbolcu olabilmeleri için bir takım temel faktörler göz önünde bulundurulmalıdır. Yaş etkeni konusunda, kadroya hangi yaş grubundan oyuncu seçiliyorsa sporcunun mümkün olan en küçük yaşta olmasına önem verilmelidir. Kısa süreli, dönemlik başarılar için özellikler küçük yaş gruplarında daha sıkça görülen ve müsabaka talimatlarının boşluklarından yararlanılarak o yaş grubunun üstündeki futbolcuları seçip, belirli hedefleri yakalama olgusu, o futbolcu için ileriki yıllarda problem yaratabileceği gibi aynı yaş gruplarındaki yaşı normal genç futbolcular için de büyük sonuçlar çıkarabilir.

Teorik Ders Anlatımı ve Televizyondan Analizli Maç Gösterimi; Futbol oyun kuralları başta olmak üzere, resmi futbol kuralları, futbol oyun taktikleri ve uygulanması gereken tekniklerin gösterileceği sunumların yapıldığı derslerdir. Analizi yapılmış maçların izletilerek, takım içerisinde yapılması gerekenlerin

öğretildiği ve oyuncuların kendilerine örnek alacakları teknik ve taktiklerim gösterildiği maç örneklerinin izletilmesi, takım gelişimi açısından önemlidir.

Kulüpler kuruluşları sırasında hazırladıkları kulüp yönetmeliğini, dernekler yasasına uygun olarak doldurdıklarında, gençlik ve spor kulüp kurallarına uygun olarak çocuk ve gençleri zararlı alışkanlıklardan uzak tutacak tedbirleri almak ve boş zamanlarını değerlendirecek ortam sağlamayı taahhüt ederler. Bunlar için kurs, seminer veya toplantılar düzenlerler. Bunları bir takvim içerisinde yapmak ve kimin hangi yetkiyle bunları organize edeceği, alttan üste doğru yetki ve görevlerin belirlendiği, faaliyetlerin içeriği ve kapsamının belirlendiği yönerge veya yönetmelik kulüp yönetim kurulunca hazırlanır, uygulanır ve denetlenir.

Bu çalışmalarla, yetki karmaşaları ve kötü organizasyonlarının önüne geçilmesi planlanmaktadır. Kocaeli’nde bu konuda 27 branşta yaklaşık 2500 sporcuya sahip Kocaeli Büyükşehir Belediye Kağıtspor Kulübü’nün uygulamakta olduğu Futbol Okulu Yönerge’si örnek alınabilir.

2.5.2.4. Futbol Okullarında Koordinasyon

Yönetimde koordinasyon, örgütteki insanların çabalarının uyumlaştırılması ve örgütsel amaçlara yöneltilmesi ile ilgili faaliyetleri kapsayan bir fonksiyondur. Koordinasyon terimi, bir örgütün çeşitli unsurlarını, örgütün amaçları doğrultusunda birleştirip bütünleştirmek, onların denetimini sağlamak anlamına gelir. Bu fonksiyon, örgüt içindeki farklı ünitelerde görev yapan kişilerin birbirlerinin faaliyetlerinden haberli olmasını sağlayarak, yöneticiye emri altındaki insanlardan ahenk ve uyum içinde çalışan bir ekip oluşturma imkanı verir (Ekenci ve İmamoğlu, 1998).

Koordinasyonun sağlıklı şekilde işlemesi için örgütlenme aşamasında kimin hangi görev ve yetkide olduğunu gösteren “Futbol Okulu Yönergesi”nin kulüpçe hazırlanması kişiler arası koordinasyonu kolaylaştırabilir. Buna en iyi örnek uygulama, Kocaeli Büyükşehir Belediye Kağıtspor Kulübü Futbol Okulu Yönergesi’dir. Bu sayede yetki karmaşasının ortadan kalkacağı gibi yeni açılımlara da olanak sağlanabilir. Futbol okulunun tanıtımı da bu koordinasyonun ürünü olanak kitle iletişim araçları kullanılarak yapılabilir.

2.5.2.5. Futbol Okullarında Kontrol

Yönetim sürecinin son aşamasını teşkil eden fonksiyonu, genel bir ifadeyle, yapılmakta olan faaliyetlerin planlamada ön görülen amaçlara uygunluğunun sağlanmasıdır. Kontrol, işlerin kabul edilmiş plana, verilmiş emre ve geliştirilmiş prensiplere uygun olarak yürüyüp yürümediğini saptamakla ilgili süreçtir. Kontrolün esasını, süregelen faaliyetlerin planlama sürecinde belirlenen amaçlara yönelip yönelmediğinin izlenmesi oluşturur. Böylece kontrol, plan ve uygulama arasında bir köprü kurulmasını sağlamakta, uygulama sonuçlarına göre eğer gerekiyorsa düzeltici tedbirler yolu ile sistemde değişiklikler yapılmasına imkan vermektedir (Ekenci ve İmamoğlu, 1998).

Her zaman planlı ve kasıtlı olmasa da, tüm kurum ve kuruluşlar sürekli değerlendirmeye tabi tutulurlar. İyi bir değerlendirme yapmak, amaçların gerçekleşip gerçekleşmediği, ya da ne kadar gerçekleştiği konularında bir bilgiye sahip olmak açısından yönetici ve teşkilat için bir sorumluluktur. Çünkü değerlendirme, yönetim süreçlerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bir teşkilatın her türlü etkinliği ve amaçlara ulaşmadaki başarısı değerlendirme ile tespit edilir (Doğar, 1997).

Futbol okullarında kontrol fonksiyonunu incelerken, temelde kaç kursiyerin müsabık takımlara kazandırıldığıyla ölçmek yanlış olabilir. Çünkü kulüplerin yer aldığı lig kümesi her düzeyde yeteneğe açık olmayabilir. Örneğin 2. Küme Amatör bir futbol takımının altyapı müsabık takımına girmek ile profesyonel bir takımın altyapı müsabık takımında oynayabilmek, eşit koşullarda mücadeleden uzaktır.

Kontrol fonksiyonunda denetim kulüp başkanından, kursiyer velisine kadar ilgili herkes tarafından yapılabilir olmalıdır. Fakat yasal sorumlu kulüp başkanıdır (www.gsgm.gov.tr).

3. GEREÇ ve YÖNTEM

3.1. Araştırma Grubu

Araştırma Kocaeli’ndeki kulüplere uygulanmıştır. Araştırmanın esasını teşkil eden anket, Kocaeli’nde bulunan Futbol Kulübü veya Spor Kulüplerinin Futbol Şubelerinden sadece Futbol Okulu Uygulaması olan 11 kulübün tamamına uygulanmış ve verileri değerlendirmeye alınmıştır. Bu kulüpler, Kocaeli Büyükşehir Belediye Kağıtspor Kulübü, KYÖD Spor Kulübü, Kadıköy Spor Kulübü, Çenesuyu Plajyolu Spor Kulübü, Gölcük Harb-İş Spor Kulübü, Kocaeli Güneş Spor Kulübü, M.Ali Paşa Kavaklıspor Kulübü, Gebze Tayfun Spor Kulübü, Başaran Spor Kulübü, Bahçecik Belediye Spor Kulübü ve Kocaelispor Kulübü’dür.

3.2. Ölçme Aracı

Araştırma için 39 adet sorudan oluşan bir anket geliştirilmiştir. Kulüplerin mevcut durumunu ortaya koyacak durum analiz cetveli formatında hazırlanan futbol okulu anketi ile kulüplerin katıldıkları liglerdeki durumlarını gösteren resmi sonuçlardan oluşturulan tabloların karşılaştırılarak incelenmiştir.

Anketi dolduran kişilerin, soruları anlama düzeyine ilişkin fikirleri alınmıştır. Anket için geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmamıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Elde edilen veriler Microsoft firmasının geliştirdiği Excel ve Windows SPSS 15.0 paket programında, frequencies yöntemiyle analiz edilmiştir. Anket formlarındaki cevaplar tablolarla gösterilmiş ve tablolardan elde edilen veriler istatistiksel işlemlerle hesaplanarak değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen veriler, inceleme özelliği dikkate alınarak gruplandırılmış ve tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 4: Kulüpler Kaç Yıldır Futbol Okulu Çalışması Yapıyor

Çalışma Yılı	n	%
0-1 Yıl Arasında	0	0
1-2 Yıl Arasında	2	18,2
2-5 Yıl Arasında	8	72,7
5-10 Yıl Arasında	0	0
10 Yıl Üzeri	1	9,1
Toplam	11	100,0

Tablo 4’de bakıldığında kulüplerin futbol okulu çalışmalarını en çok 2-5 yıldan (%72,7) bu yana yürüttükleri son bir yıl içerisinde futbol okulu çalışması başlatan kulüp olmadığı, 2 kulübün 1-2 yıldan (%18,2) bu yana bu faaliyetleri yürüttükleri ve sadece 1 kulübün (%9,1) 10 yılın üzerinde bu faaliyeti yürüttüğü görülmektedir.

Tablo 5: Kulüp Özelliği

Kulüp Özelliği	n	%
Müessese Spor Kulübü	1	9,1
Okul Spor Kulübü	0	0
Gençlik Spor Kulübü	2	18,2
Belediye Spor Kulübü	2	18,2
Futbol Kulübü	6	54,5
Toplam	11	100,0

Tablo 5'te kulüplerin, kulüp özelliğine bakıldığında, %54,5'inin futbol kulübü (sadece futbol branşı olan) kulüp özelliğinde olduğu, %18,2'sinin belediye spor kulübü ve yine %18,2'sinin gençlik spor kulübü olduğu ve sadece %9,1'inin müessese spor kulübü olduğu görülmektedir. Okul spor kulüpleri arasından hiçbir kulübün futbol faaliyeti yapmadığı da görülmektedir.

Tablo 6: Kulüplerin Durum Analizi

Kulüp Binası Var mı?	n	%
Evet	6	54,5
Hayır	5	45,5
Toplam	11	100,0
Soyunma Odalı ve Duşlu Kulüp Tesisi Var mı?	n	%
Evet	8	72,7
Hayır	3	27,3
Toplam	11	100,0
Kulübün Müstakil Futbol Sahası Var mı?	n	%
Evet	5	45,5
Hayır	6	54,5
Toplam	11	100,0
Yazılı Futbol Okulu Yönetmeliği veya Talimatnamesi Var mı?	n	%
Evet	4	36,4
Hayır	7	63,6
Toplam	11	100,0
Futbol Okuluna Kabulde Yetenek Seçimi Yapılıyor mu?	n	%
Evet	5	45,5
Hayır	6	54,5
Toplam	11	100,0
Bayan Kursiyer Var mı?	n	%
Evet	0	0
Hayır	11	100,0
Toplam	11	100,0

Tablo 6’da kulüplerin sahip oldukları varlık analizlerine bakıldığında, kulüplerin %54,5’inin kulüp binası olduğu fakat %45,5’inin ise kulüp binası olmadığı görülmektedir. Bu kulüplerin futbol okulu çalışmalarını yaptıkları tesislerin

%72,7'sinin soyunma odasına ve duşlara sahip olduğu fakat %27,3'ünün bu tesislere sahip olmadığı görülmektedir. Kulüplerin müstakil futbol sahasına sahip olanları %45,5, sahası olmayanlar ise %54,5 oranında görülmektedir. Kulüplerin futbol okullarındaki görev, yetki ve sorumluluğu yazılı talimatname ile gösteren kulüplerin %36,4 olduğu, yazılı talimatnamesi olmayanların ise %63,6 olduğu görülmektedir. Futbol okuluna kabulde yetenek seçimi yapanlar %45,5, yapmayanlar ise %54,5'tir. Hiçbir futbol okulunda bayan kursiyer bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 7: Kursiyer Malzemesi Nasıl Karşılıyor

Kursiyer Malzemesi Nasıl Karşılıyor?	n	%
Kursiyerler Kendileri Karşılıyor	1	9,1
Kulüp Bütçesinden Karşılıyor	6	54,5
Kursiyerlerden Aidat Alınarak Karşılıyor	4	36,4
Sponsorlar İle Karşılıyor	0	0
Futbol Okuluna Yapılan Yardımlar İle Karşılıyor	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 7'de kursiyerlerin futbol okulunda kullandıkları malzemelerin %54,5 ile kulüp bütçesinden karşılandığı, geri kalanlarının %36,4'ünün kursiyerlerden aidat alınarak karşılandığı ve %9,1'inin de kursiyerlerin direk kendilerinin karşıladığı görülmektedir.

Tablo 8: Futbol Okulu Çalışmaları Nerede Yapılıyor

Çalışmalar Nerede Yapılıyor	n	%
Kulüp Sahasında	3	27,3
Diğer Kurumların Sahalarında	3	27,3
Özel Halı Sahada	5	45,5
Spor Salonlarında	0	0
Diğer Saha ve Alanlar	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 8’de kulüplerin futbol okulu çalışmalarını %45,5 ile özel halı sahalarda yaptığı, %27,3’ünün kulüp sahasında ve %27,3’ünün de diğer kurumlara ait sahalarda yaptıkları görülmektedir.

Tablo 9: Anket Formunu Dolduran Kişi

Formu Dolduran	n	%
Kulüp Başkanı	2	18,2
As Başkan	0	0
Yönetim Kurulu Üyesi	1	9,1
Kulüp Müdürü	0	0
Kulüp Antrenörü	8	72,7
Toplam	11	100,0

Tablo 9’da anketi kulüpleri adına dolduranların %72,7’sinin kulüp antrenörü olduğu, %18,2’sinin kulüp başkanı ve %9,1’inin de yönetim kurulu üyesi olduğu görülmektedir.

Tablo 10: Kulüp Başkanının Eğitim Durumu

Kulüp Başkanının Eğitim Durumu	n	%
İlköğretim	1	9,1
Lise	5	45,5
Ön Lisans	1	9,1
Lisans	4	36,4
Lisans Üstü	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 10’da futbol okulu uygulaması olan kulüp başkanlarından en fazla %45,5 ile lise, %36,4’ü lisans, %9,1’i ön lisans ve %9,1’inin de ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Kulüp Başkanı Kaç Yıldır Görevini Yürütüyor

Çalışma Yılı	n	%
0-1 Yıl Arasında	3	27,3
1-2 Yıl Arasında	4	36,4
2-5 Yıl Arasında	3	27,3
5-10 Yıl Arasında	0	0
10 Yıl Üzeri	1	9,1
Toplam	11	100,0

Tablo 11’de kulüp başkanlarından %36,4’ünün 1-2 yıldır bu görevi yürüttükleri, %27,3’nün 2-5 yıldır yürüttükleri, %27,3’ünün son bir yıldır bu görevi yürüttükleri ve sadece %9,1’inin 10 yılın üzerinde başkanlık görevini yürüttüğü görülmektedir.

Tablo 12: Kulüp Başkanının Asıl Mesleği

Meslek Adı	n	%
Serbest	8	72,7
Memur	2	18,2
İşçi	1	9,1
Antrenör	0	0
Diğer(Emekli vb.)	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 12’de kulüp başkanlarından %72,7’sinin serbest meslekle uğraştığı, %18,2’sinin memur olduğu ve %9,1’nin işçi olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Kulüp Başkanının Yaşı

Yaş	n	%
18-24 Yaş	0	0
25-34 Yaş	2	18,2
35-44 Yaş	3	27,3
45-54 Yaş	4	36,4
55 ve Üzeri	2	18,2
Toplam	11	100,0

Tablo 13’te, kulüp başkanlarından %36,4’ünün 45-54 yaşları arasında olduğu, %27,3’ünün 34-44 yaş arasında olduğu, %18,2’sinin 25-34 yaş arasında olduğu ve yine %18,2’sinin 55 yaş üzeri olduğu, 24 yaş altında kulüp başkanının olmadığı görülmektedir.

Tablo 14: Futbol Şube Sorumlusu Yönetim Kurulu Üyesinin Eğitim Durumu

Eğitim Durumu	n	%
İlköğretim	1	9,1
Lise	6	54,5
Ön Lisans	0	0
Lisans	4	36,4
Lisans Üstü	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 14’te kulübün futbol şube sorumlularından %54,5’inin lise mezunu olduğu, %36,4’ünün lisans mezunu ve %9,1’inin ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 15: Futbol Şube Sorumlusu Kaç Yıldır Bu Görevi Yürütüyor

Çalışma Yılı	n	%
0-1 Yıl Arasında	3	27,3
1-2 Yıl Arasında	2	18,2
2-5 Yıl Arasında	4	36,4
5-10 Yıl Arasında	2	18,2
10 Yıl Üzeri	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 15’te futbol şube sorumlularından %36,4’ünün 2-5 yıldır bu görevini sürdürdüğü, %27,3’ünün son bir yıldır, %18,2’sinin 1-2 yıldır ve yine %18,2’sinin 5 -10 yıldır bu görevlerini sürdürdükleri görülmektedir.

Tablo 16: Futbol Şube Sorumlusunun Asıl Mesleği

Meslek Adı	n	%
Serbest	6	54,5
Memur	1	9,1
İşçi	3	27,3
Antrenör	0	0
Diğer(Emekli)	1	9,1
Toplam	11	100,0

Tablo 16’da futbol şube sorumlularından %54,5’nin serbest meslek ile uğraştığı, %27,3’ünün işçi, %9,1’nin memur ve %9,1’nin de diğerleri bölümde yer alan emekli olduğu görülmektedir.

Tablo 17: Futbol Şube Sorumlusunun Yaşı

Yaş	n	%
18-24 Yaş	0	0
25-34 Yaş	3	27,3
35-44 Yaş	4	36,4
45-54 Yaş	4	36,4
55 ve Üzeri	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 17’de, futbol şube sorumlularından %36,4’nün 35-44 yaşları arasında olduğu, yine %36,4’ünün 45-54 yaşları arasında, %27,3’ünün 25-34 yaşları arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 18: Futbol Okulunda Görevli Antrenör Sayısı

Antrenör Sayısı	n	%
1 Antrenör	4	36,4
2 Antrenör	4	36,4
3 Antrenör	1	9,1
4 Antrenör	1	9,1
5 ve Üzeri Antrenör	1	9,1
Toplam	11	100,0

Tablo 18’de kulüplerin futbol okullarında görevlendirdiği antrenörlerin dağılımında kulüplerden %36,4’ünün sadece 1 antrenör görevlendirdiği, %36,4’ünün 2 antrenör görevlendirdiği, %9,1’inin 3 antrenör çalıştırdığı, yine %9,1’inin 4 antrenör çalıştırdığı ve %9,1’inin de futbol okulunda 5 antrenör çalıştırdığı görülmektedir.

Tablo 19: Kulüp Antrenörünün Eğitim Durumu

Eğitim Durumu	n	%
İlköğretim	1	9,1
Lise	4	36,4
Ön Lisans	2	18,2
Lisans	3	27,3
Lisans Üstü	1	9,1
Toplam	11	100,0

Tablo 19’da kulüplerin baş antrenörünün eğitim durumuna bakıldığı ve %36,4’nün lise mezunu, %27,3’ünün lisans, %18,2’sinin ön lisans, %9,1’inin lisans üstü ve %9,1’inin de ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 20: Kulüp Antrenörü Kaç Yıldır Bu Görevi Yürütüyor

Çalışma Yılı	n	%
0-1 Yıl Arasında	2	18,2
1-2 Yıl Arasında	2	18,2
2-5 Yıl Arasında	6	54,5
5-10 Yıl Arasında	0	0
10 Yıl Üzeri	1	9,1
Toplam	11	100,0

Tablo 20’de kulüp antrenörlerinden % 54,5’inin 2-5 yıldır bu görevi yürüttüğü, %18,2’sinin 1 yıldan daha az, %18,2’sinin 1-2 yıldır ve %9,1’inin 10 yılın üzerinde bu görevi yürüttüğü görülmektedir.

Tablo 21: Kulüp Antrenörünün Asıl Mesleği

Meslek Adı	n	%
Serbest	2	18,2
Memur	2	18,2
İşçi	2	18,2
Antrenör	4	36,4
Diğer(Öğrenci)	1	9,1
Toplam	11	100,0

Tablo 21’de kulüp antrenörlerinden %36,4’ünün asıl mesleğinin de antrenörlük olduğu, 18,2’sinin serbest meslek, %18,2’sinin memur, %18,2’sinin işçi ve %9,1’inin öğrenci olduğu görülmektedir.

Tablo 22: Kulüp Antrenörünün Yaşı

Yaş	n	%
18-24 Yaş	1	9,1
25-34 Yaş	4	36,4
35-44 Yaş	3	27,3
45-54 Yaş	3	27,3
55 ve Üzeri	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 22’de kulüp antrenörlerinden %36,4’ünün 25-34 yaşları arasında olduğu, %27,3’ünün 35-44 yaşları arasında olduğu, 27,3’ünün 45-54 yaşları arasında olduğu ve %9,1’inin 18-24 yaşları arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 23: Kulüp Antrenörünün Sahip Olduğu Belge

Belge Adı	n	%
Aday Antrenör	5	45,5
Alt Yapı Antrenörü	2	18,2
B Lisanslı Antrenör	3	27,3
A Lisanslı Antrenör	1	9,1
Teknik Direktör	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 23’te kulüp antrenörlerinden %45,5’inin aday antrenör, %27,3’ünün B lisanslı, %18,2’sinin alt yapı ve %9,1’inin A lisanslı antrenörlük belgesine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 24: Futbol Okulunda Antrenör Ücreti Nasıl Karşılıyor

Ücret Ödemesi	n	%
Gönüllü Çalıştıncılarla	2	18,2
Kulüp Bütçesinden	6	54,5
Kursiyerlerden Kulübe Aidat Alınarak	1	9,1
Aidatın Direk Antrenöre Ödenmesiyle	1	9,1
Sponsor ve Yardım Alınarak	1	9,1
Toplam	11	100,0

Tablo 24’te futbol okulunda görevli antrenörlerin ücretleri konusunda %54,5’inin kulüp bütçesinden, %18,2’sinin gönüllü çalıştıncılarla çözdüğü, %9,1’inin kursiyerlerden kulübe aidat alınarak, %9,1’inin aidatın direk antrenöre ödenmesiyle, %9,1’inin de sponsor ve yardımlarla karşıladığı görülmektedir.

Tablo 25: Kursiyerler Hangi Sıklıkla Sağlık Kontrolünden Geçiyor

Süre	n	%
Her Ay	0	0
3 Ayda Bir	0	0
6 Ayda Bir	1	9,1
Yılda Bir	5	45,5
Sadece Kayıtta	5	45,5
Toplam	11	100,0

Tablo 25’te kursiyerlerin %45,5’inin sadece kayıtta, %45,5’inin yılda bir kez ve %9,1’inin 6 ayda bir kulüplerin kursiyerleri sağlık kontrolünden geçirdiği görülmektedir.

Tablo 26: Kulüplerin Kaç Futbol Okulu Çalışma Grubu Var

Çalışma Grubu	n	%
1 Grup	1	9,1
2 Grup	4	36,4
3 Grup	1	9,1
4 Grup	0	0
5 ve Daha Fazla Grup	5	45,5
Toplam	11	100,0

Tablo 26’da kulüplerden %45,5’inin 5 ve daha fazla grupla çalıştığı, %36,4’ünün 2 grupla, %9,1’inin 3 grupla ve %9,1’inin 1 grupla futbol okulu çalışmalarını yürüttükleri görülmektedir.

Tablo 27: Her Grupta Yer alan Kursiyer Sayısı

Grup Sayıları	n	%
Kişiyeye Özel	2	18,2
4-8 Kursiyer	0	0
9-14 Kursiyer	2	18,2
15-19 Kursiyer	7	63,6
20 ve Üzeri Kursiyer	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 27’de kulüplerin futbol okulu çalışmaları için oluşturdukları çalışma gruplarında yer alan kursiyerlere bakıldığında en çok %63,6 ile 15-19 kişiden oluşan grubun olduğu, %18,2’sinin 9-14 kişiden oluşan grubun olduğu ve %18,2’sinin kişiyeye özel gruplarda çalıştığı görülmektedir.

Tablo 28: Her Grubun Haftalık Çalışma Süreleri(Dakika)

Süre	n	%
120 Dakika Altı	4	36,4
120-180 Dakika	4	36,4
180-240 Dakika	2	18,2
240-300 Dakika	0	0
300 Dakika ve Üzeri	1	9,1
Toplam	11	100,0

Tablo 28’de futbol okulu haftalık çalışma saatlerine bakıldığında, %36,4’ünün 120 dakika altı, %36,4’ünün 120-180 dakika arası, %18,2’sinin 180-240 dakika arası ve %9,1’inin 300 dakikadan fazla çalışma yaptığı görülmektedir.

Tablo 29: Futbol Okulunun Açılma Sebebi

Açılma Sebebi	n	%
Alt Yapı	11	100,0
Kulübe Maddi Katkı Sağlamak	0	0
Halkın Talep Etmesi	0	0
Kulüp Prestiji	0	0
Futbol Okullarının Yaygınlaşması	0	0
Toplam	11	100,0

Tablo 29’da kulüplerin futbol okullarını açma sebepleri sorulduğunda kulüplerin tamamının alt yapı oluşturmak üzere futbol okulu açtıkları görülmektedir.

Tablo 30: Futbol Okulu Uygulaması Olan Kulüplerin 2005-2006 Sezonunda Katıldıkları Futbol Liglerinde Aldıkları İlk Üç Dereceli Başarı Tablosu

	Kocaeli Büyükşehir Bld.Kağıtspor Kulübü			KYOD Spor Kulübü			Kadıköy Spor Kulübü			Çenesuyu Plajyolu Spor Kulübü			Gölcük Harb-İş Spor Kulübü			Kocaeli Güneş Spor Kulübü			MAP Kavaklı Spor Kulübü			Gebze Tayfun Spor Kulübü			Başaran Spor Kulübü			Bahçecik Belediye Spor Kulübü			Kocaeli Spor Kulübü					
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3						
Süper Amatör																																				
1.Amatör Küme																																				
2.Amatör Küme								X							X		X			X																
1.Küme A Gençler	X										X				X																					
2.Küme Gençler																																				
B Gençler													X																							
Yıldızlar Ligi																																				
Minikler Ligi	X				X															X																

Minikler	D	E	V	A	M		E	D	İ	Y	O	R																											
Ligi																																							
M.Minikler	D	E	V	A	M		E	D	İ	Y	O	R																											
Ligi																																							

5. TARTIŞMA

Yapılan bu çalışmada, Kocaeli ilindeki futbol okulu uygulaması olan kulüpler incelenmiş ve bu kulüplerin katıldıkları futbol liglerdeki başarıları ile karşılaştırılarak futbol okullarının, kulüp başarısında ki etkileri araştırılmıştır.

Araştırma kapsamına giren kulüplerin futbol okulu uygulama sürekliliklerine bakıldığında sadece %9,1'nin 10 yılın üzerinde futbol okulu çalışması yaptığı ve en çok %72,7 ile son 2-5 yıldır futbol okulu açıldığı ve devam ettirildiği fakat son bir yılda hiçbir kulüp futbol okulu açmadığı ortaya çıkmıştır.

Kulüp özelliğine bakıldığında, %54,5'nin futbol kulübü (sadece futbol branşı olan) kulüp özelliğinde olduğu, %18,2'sinin belediye spor kulübü ve yine %18,2'sinin gençlik spor kulübü olduğu ve sadece %9,1'nin müessese spor kulübü olduğu görülmüştür.

Kulüplerin sahip oldukları varlık analizlerine bakıldığında, kulüplerin %54,5'nin kulüp binası olduğu fakat %45,5'nin ise kulüp binası olmadığı görülmektedir. Kulüplerin futbol okullarındaki görev, yetki ve sorumluluğu yazılı talimatname ile gösteren kulüplerin %36,4 olduğu, yazılı talimatnamesi olmayanların ise %63,6 olduğu görülmektedir. Futbol okullarının %100'üde de bayan kursiyer yer almadığı görülmüştür.

Kulüplerin futbol okullarında görevlendirdiği antrenörlerin dağılımında kulüplerden %36,4'ü sadece 1 antrenör, %36,4'ü 2 antrenör, %9,1'i 3 antrenör çalıştırdığı, yine %9,1'i 4 antrenör, ve %9,1'i futbol okulunda 5 antrenör çalıştırdığı tespit edilmiştir. Bu antrenörlerden %36,4'ünün asıl mesleği antrenörlük, 18,2'si serbest meslek, %18,2'si memur, %18,2'si işçi ve %9,1'i öğrencidir.

Kulüpler futbol okulu için kursiyerin %45,5'inden sadece kayıтта, %45,5'i yılda bir kez ve %9,1'i 6 ayda bir kez sağlık kontrolü istediği veya yaptırdığı görülmüştür.

Kulüplerin %100'ü alt yapı oluşturmak üzere futbol okulunu açtığı ve futbol okulu uygulaması olan kulüplerin 2005-2006 sezonunda katıldıkları 9 ayrı kategorideki futbol liglerinde 17 kez ilk üçe girdiler. 2006-2007 sezonunda tamamlanan 6 kategorideki liglerde 14 kez ilk üçe girdikler görülmektedir.

Modern organizasyon yaklaşımlarını, sistem yaklaşımı, durumsallık yaklaşımı ve toplam kalite yaklaşımı olmak üzere üç başlıkta toplamak mümkündür. Toplam kalite yaklaşımı içerisinde süreklilik son derece önemli bir ilkedir. Sürekliliğin önemini anlatacak en önemli olaylardan biride Japonya'da Kalite Kontrol Çemberi Büyük Ödülü adı altında kurum yönetimlerine verilen ödülün en önemli kriterinin süreklilik olması gösterilebilir (Serarslan ve Kepoğlu, 2005).

Futbol okullarına, özellikle futbol ihtisas kulüplerinin yönelmesi, futbolun gelişmesi adına önemlidir. Fakat futbol oynama çağındaki tüm futbolcular aynı zamanda öğrencidirler. Okul spor kulüplerinin hiçbirinin futbol okulu açmaması, yetenek seçimlerinin en geniş katılımı yapılabileceği okullarda futbol adına bir eksiklik olarak görülmektedir.

Velilerin, sahip olduğu en büyük varlık olan çocuklarını gönderecekleri kulüplerin, eksik veya yetersiz tesislerde çalışma yapması, velilerin kaygıları sonucunda kursiyerlerin daha güvenilir başka branşlara yönelmesine veya futbol yapmamasına neden olabilmektedir.

Yazılı talimatnameler(yönetmelik) kulüpler için olduğu kadar tüm örgütler için, ulaşılması gereken hedeflerin belirlenmesinde ve elde edilmesinde katkı sağlayacak etkenlerin başında gelir. Çünkü yazılı olmayan hedefler, kişiler arasında değişik yorumlara ve anlamalara neden olabilir.

Çocuğun eğitimi okulda ve ailede aynı zamanda sürüp gider. Her iki kuruluş birbirini tamamlar. Bu kuruluşlar çocukların başarısı için, kurumlarında yer alan öğrencilere, bir bütün olarak, ayırım yapmadan eşit mesafede eğitim verilmelidir (Özmen, 1999). Bu eşit mesafeyi tüm spor branşlarında görmeye alıştığımız bayan futbolcular içinde gösterilmesi durumunda, kız öğrencilerin bu branş ile küçük yaşlarda tanışması, ilerleyen dönemlerinde, futboldaki başarıları açısından son derece önemlidir.

Çocuk ve gençleri spora teşvik etmeden önce kulüplerin uygun çalışma sahalarını, güvenlik ve sağlık tedbirlerini yerine getirmesi önemlidir. Sağlık tedbiri için ön sağlık testi ve çalışmalar süresince periyodik sağlık kontrollerinin yapılması, kursiyerler için hayati öneme sahiptir.

Futbol okulları sayesinde kulüplerin skorsal başarılarında önemli yer tutan futbol alt yapı çalışmalarının aynı zamanda kulüplerin kurumsal kimlik kazanma çalışmaları arasında da önemli yer tutmaktadır.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Kulüplere uygulanan anketlerden elde edilen verilere göre kulüplerden %9,1'inin 10 yılın üzerinde futbol okulu uygulamasını devam ettirmektedir. Buna rağmen Kocaeli'nde sadece 11 kulübün futbol okulu açması ve bunların %100'nün futbol okullarını alt yapı oluşturmak için açtıkları tespit edilmiştir.

Kulüpler arasından %54,5 ile "futbol kulüpleri"nin en çok futbol okulu açtıkları, diğer müessese ve gençlik spor kulüplerinin %45,5 ile ikinci sırada yer aldığı ve "okul spor kulüpleri"nden hiçbirinin ise futbol okulu uygulamasının olmadığı belirlenmiştir.

Kulüplerin sahip oldukları varlık analizlerine bakıldığında, kulüplerin sadece %54,5'nin kulüp binası olduğu fakat %45,5'nin ise kulüp binasının olmadığı görülmektedir. Kulüp binası olmayan kulüplerin, futbol okulu uygulamalarına kursiyer bulmadaki sorunların çözümü için günümüz modern kulüp yönetiminin vazgeçilmezi olan sponsorluğun kulüplerin %0 oranında hiç kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kulüp antrenörlerinin %45,5'i aday antrenör, %27,3'ü B lisanslı, %18,2'si alt yapı ve %9,1'i A lisanslı antrenörlük belgesine sahip olduğu belirlenmiştir.

Kulüplerin sadece %54,5'nin kulüp binası olduğu, futbol okulu çalışmalarını yaptıkları tesislerin %72,7'sinin soyunma odalarına ve %45,5 müstakil futbol sahasına sahip oldukları ve futbol okulu çalışmalarını %45,5 ile özel halı sahada, %27,3'ü kulüp sahasında ve %27,3'ünde diğer kurumlara ait sahada yaptıkları belirlenmiştir.

Kulüplerin futbol okullarındaki görev, yetki ve sorumluluğu yazılı talimatname ile gösteren kulüplerin sadece %36,4 olduğu, %45,5'inin futbol okuluna kabulde yetenek seçimi yaptıklarını ve %100'nün hiç bayan kursiyeri olmadığı tespit edilmiştir.

Futbol okulu olan kulüplerin, kulüp başkanı, kulüp yöneticisi ve antrenörleri incelendiğinde eğitim açısından lise ve lisans seviyesinde eğitim aldıkları, yaş

ortalamalarının 25-45 arasında olduğu ve önemli çoğunluğunun bu görevlerinde yeni oldukları görülmüştür.

Futbol okulu uygulaması olan kulüplerin 2005-2006 sezonunda katıldıkları, Süper Amatör, 1. Amatör Küme, 2. Amatör Küme, 1. Küme A Gençler, 2. Küme Gençler, B Gençler, Yıldızlar, Minikler ve Mini Minikler olmak üzere 9 ayrı futbol liglerinde 17 kez ilk üçe girdiler. 2006-2007 sezonunda tamamlanan Süper Amatör, 1. Amatör Küme, 2. Amatör Küme, 1. Küme A Gençler, B Gençler ve Yıldızlar olmak üzere 6 kategorideki liglerde 14 kez ilk üçe girerek başarı sağladıkları belirlenmiştir.

6.2. Öneriler

Elde edilen sonuçların ışığında;

1. Kulüplerin tamamının futbol okullarını, alt yapı oluşturmak için uyguladıkları ve bu kulüplerin özellikle yıldızlar, minikler ve mini minikler liglerinde ilk üçe girerek başarı sağladığı ve bundan dolayı diğer kulüplerinde alt yapı gereksinimlerini karşılamak üzere futbol okulu uygulamalarına başlamaları yararlı olabilir.
2. Futbol okuluna katılan kursiyerlerin yeterince sağlık kontrolünden geçirilmediği, özellikle sadece kayıтта sağlık raporu istendiği, fakat “İl Spor Merkezleri Yönetmeliği”nce en az 3 ayda bir sağlık kontrolünün yaptırılması yararlı olacaktır.
3. Milli bir sorun olarak bayan futbolunda geri kalmışlığımızın çözümünde kullanılmak üzere bayan kursiyerler için de futbol okulu açılması faydalı olabilir.
4. Günümüz modern kulüp yönetiminin vazgeçilmezi olan sponsorluğun, futbol okulları çalışmalarında sadece bir kulüp tarafından ve sadece antrenör ücretini karşılamak üzere kullanıldığı, oysaki kulüpler, saha sorunu, malzeme sorunu ve tesis sorunlarını sponsorluk çalışmaları ile çözebilir.
5. Futbol okullarının görev yetki ve sorumluluğunu belirleyecek yazılı kulüp talimatnamelerinin kulüplerce hazırlanması yararlı olacaktır.
6. Futbol öğrenimi için yetersiz olan hafta sonu futbol okulları dışında, futbol okulu çeşitliliğinin artırılması ve bunun için yarım gün, tam gün ve tüm gün futbol okulu uygulamalarının başlatılması yararlı olacaktır.
7. Futbol okulu çalışma saatlerinin futbol alt yapı çalışmaları için yetersiz olduğu ve artırılması gerektiği ve teorik ders anlatımının da yapılabileceği tesis sorununun kulüplerce çözülmesi yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR

- Atabeyoğlu, C.,(2001) “Sporda Devlet mi? Devlette Spor mu?” Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları:7, İstanbul
- Başer, E.,(1994) “Futbolda Psikoloji ve Başarı” Yayınevi Yayıncılık, İstanbul
- Doğar, Y.,(1997) “Türkiye’de Spor Yönetimi” Öz Akdeniz Ofset, Adana
- Ekenci, G. ve İmamoğlu, A.F.,(1998) “Spor İşletmeciliği” Alp Ofset Mat. Ltd. Şti., Ankara
- Erdem, K.,(2005) “Futbol Kenar Yönetimi” Morpa Kültür Yayınları Ltd.Ş., İstanbul
- Fişek, K.,(1980) “Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi” Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara
- İmamoğlu, A.F.,(2002) “Türkiye’de Sporun Yönetimsel Yapısı içinde Spor Federasyonları” 7. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi Kongre Kitabı
- İnal, A.İ.,(2004) “Futbolda Eğitim Öğretim” Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- Kahraman, A.,(1995) “Osmanlı Devletinde Spor” T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara
- Karaküçük, S.,(1999) “Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme” Bağırhan Yayınevi, Ankara
- Keten, M.,(1974) “Türkiye’de Spor” Ayyıldız Matbaası, Ankara
- Kılbaş, Ş.,(1995) “Gençlik ve Boş Zamanı Değerlendirme” Ankara
- Koçak, M., Erol, A.E.,(2000) “Türkiye’de Bazı Profesyonel Futbol Kulüplerinde Alt Yapı Eğitimi” 1.Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi Bildirileri” Ankara
- Konter, E.,(1996) “Bir Lider Olarak Antrenör” Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul
- Kutay, S.,(1995) “Futbolda Eğitsel Oyunlar” Futbol Bilim ve Teknoloji Dergisi, Yıl:2, Sayı:1, Ankara
- Mengütay, S.,(2005) “Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Spor” Morpa Kültür Yayınları Ltd.Ş., İstanbul
- Muratlı, S.,(1997) “Antrenman Bilimi Işığı Altında Çocuk ve Spor” Bağırhan Yayınevi, Ankara
- Nichols, B.,(1990) “Moving&Learning” Times Mirror/Mosby College Publishing, St. Louis, Missouri

- Özmen, Ö.,(1999) “İlköğretim Okullarında Futbol” Bağırhan Yayınmevi, Ankara
- Özmen, Ö.,(1999) “Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni” Bağırhan Yayınmevi, Ankara
- Serarslan, M.Z.,(2005) “Spor Yönetimi ve Örnek Olay Analizi” Morpa Kültür Yayınları Ltd.Ş., İstanbul
- Serarslan, M.Z., Kepoğlu, A.,(2005) “Spor Örgütlerinde Toplam Kalite Yönetimi” Morpa Kültür Yayınları Ltd.Ş., İstanbul
- Sunay, H.,(2002) “Türkiyede Sporun Yaygınlaştırılması Kapsamında Çağdaş Spor Yöneticilerinin Rolü ve Önemi” 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Kongre Kitabı
- Sümer, R.,(2002) “Türkiye’de Sporda ve Spor Kulüplerinde Örgütlenme Yönetim ve Yönetime Katılma” Spor Kulüpleri Sevk ve İdare Seminer Notları, GSGM Yayınları, Ankara
- Taşkıran, Y.,(2003) “Klasik Antrenman Teorisi” Yayıncı Yayınları, İzmit
- Toprakkaya, İ., Tekin, T.A.,(2004) “Futbol Genel Kuramsal Bir Çerçeve ve Teknik ve Temel Taktik Öğretim” Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- Tortop, N., İsbir, E.G., Aykaç, B.,(1999) “Yönetim Bilimi” Yargı Yayınevi, Ankara
- www.basbakanlik.gov.tr(Başbakanlık Resmi İnternet Sitesi)
- www.gsgm.gov.tr(Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Resmi İnternet Sitesi)
- www.kaskf.org(Kocaeli Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Resmi İnternet Sitesi)
- www.kocaeli.gov.tr(Kocaeli Valiliği Resmi İnternet Sitesi)
- www.kocaeligsim.gov.tr(Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Resmi İnternet Sitesi)
- www.tff.org.tr(Türkiye Futbol Federasyonu Resmi İnternet Sitesi)

ÖZGEÇMİŞ

1977 yılında Mardin'in Midyat ilçesinde doğdum. İlk ve orta öğrenimimi Midyat'ta tamamladım. 2000 yılında Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümünden mezun oldum. Aynı yıl kazanmış olduğum Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde bir süreyle İngilizce ön hazırlık okudum. Halen Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimimin tez aşamasındayım. 2001-2007 yılları arasında Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nde Spor Uzmanı olarak çalıştım. Halen Kocaeli Üniversitesi Karamürsel Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Okutman olarak çalışmaktayım.

**2005/2006 SEZONU GRUPLARINDA ŞAMPİYON OLAN, BİR ÜST LİGE TERFİ
EDEN VE TERFİ MÜSABAKALARINA KATILMAYA HAK KAZANAN
TAKIMLAR**

SÜPER AMATÖR LİĞİ

ŞAMPİYON TAKIM

Körfez Bld.Spor

3.LİĞ'E TRFİ MÜS. KATILAN TAKIMLAR

Körfez Bld.Spor

Suadiye Bld.Spor

Hereke Bld.Yıldız Spor

Alikahya Bld.Spor

Derince Bld.Spor

1.AMATÖR KÜME

GRUP ŞAMPİYONLARI

B.Derbent Bld.Spor

Darıca Kalespor

Köseköy Bld.Spor

Mustafapaşaspor

SÜPER AMATÖR LİGE YÜKSELEN TAKIMLAR

B.Derbent Bld.Spor

Kullarspor

Darıca Kalespor

Maşukiyespor

Köseköy Bld.Spor

Karadeniz Çayspor

Mustafapaşaspor

Çayırova Bld.Spor

2.AMATÖR KÜME

GRUP ŞAMPİYONLARI

Bekirderespor

Kadıköyspor

MAP Kavaklıspor

Kocaeli Güneşspor

Kızderbent Bld.Spor

Tavşanlıspor

Gebze Tayfunspor

1.AMATÖR LİĞİNE YÜKSELEN TAKIMLAR

Bekirderespor

Kadıköyspor

MAP Kavaklıspor

Kocaeli Güneşspor

Kızdrbent Bld.Spor

Tavşanlıspor

Gebze Tayfunspor

Yavuzspor

1.KÜME A GENÇLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI

K.B.Şeh.Bel.Kağıtspor

Çayırova Bld.Spor

Çotanakspor

Körfez Bld.Spor

Kocaeli Güneşspor

Uzunçiftlik Bld.Spor

Karamürselspor

Saraybahçespor

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR

Kocaeli Güneşspor

Uzunçiftlik Bld.Spor

Çenesuyu İ.Y.Spor

Saraybahçespor

2.KÜME GENÇLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI

Yeşilovaspor
Karadeniz Çiftlikspor
Kuruçeşme Bld.Spor
Bahçecik Bld.Spor
Çamçukurspor
Beylikbağısor

1.KÜME GENÇLER LİĞİNE ÇIKAN TAKIMLAR

Yeşilovaspor
Karadenizçiftlikspor
Kuruçeşme Bld.Spor
Bahçecik Bld.Spor
Çamçukurspor
Beylikbağısor
Karadeniz Çayspor
Dilovası Bld.Spor
Zaferspor

B-GENÇLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI

Harb_işspor
Gölcüksor
Körfez Esenspor
Uzunçiftlik Bld.Spor
Demirspor
Kocaelispor
Kocaeli Güneşspor
Saraybahçespor
Gebzespor
Dilovası Bld.Spor

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR

Demirspor
Kocaelispor
Körfez Bld.Spor
Darıca G.B.Spor

YILDIZLAR LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI

Gebzespor
Gölcüksor
Çamçukurspor
Körfez Bld.Spor
Demirspor
Uzunçiftlik Bld.Spor
B.Derbent Bld.Spor
Kocaelispor

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR

Gebzespor
Demirspor
Gölcüksor
Kocaelispor

MİNİKLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI

Uzunçiftlik Bld.Spor
Körfez Bld.Spor
K.B.Şeh.Bel.Kağıtspor
Şirintepespor
KYÖDspor
Gölcükspor
Karmürs.Barbarosspor
Gebzespor
Gebze Tayfunspor

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR

Darıca G.B.spor
Gebze Tayfunspor
Gebzespor
KYÖDspor

MİNİ MİNİKLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI

Demirspor
Derince Bld.Spor
Harb_işspor
KYÖDspor
K.B.Şeh.Bel.Kağıtspor
Tekspor

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR

K.B.Şeh.Bel.Kağıtspor

2006/2007 SEZONU GRUPLARINDA ŞAMPİYON OLAN, BİR ÜST LİGE TERFİ EDEN VE TERFİ MÜSABAKALARINA KATILMAYA HAK KAZANAN TAKIMLAR

SÜPER AMATÖR LİĞİ

ŞAMPİYON TAKIM

Körfez Bld.Spor
Suadiye Bld.Spor

3.LİĞ'E TRFİ MÜS. KATILAN TAKIMLAR

Körfez Bld.Spor
Suadiye Bld.Spor
Derbent Bld.Spor
Alikahya Bld.Spor
Köseköy Bld.Spor

1.AMATÖR KÜME

GRUP ŞAMPİYONLARI

TEKSPOR
YUVACIK BELEDİYESPOR
BEKİRDERSPOR
ŞEKERPİNAR BELEDİYESPOR

SÜPER AMATÖR LİGE YÜKSELEN TAKIMLAR

TEKSPOR
YUVACIK BELEDİYESPOR
BEKİRDERSPOR
ŞEKERPİNAR BELEDİYESPOR
İHSANİYE DOĞANSPOR
TAVŞANLISPOR

2.AMATÖR KÜME

GRUP ŞAMPİYONLARI

ACISU BLD.SPOR
SEYMEN KARŞIYAKASPOR
KÖRFEZ HEREKESPOR
SARAYBAHÇESPOR
DERİNCE G.B.SPOR
KAVAKLISPOR
ARAPÇEŞMESPOR
MOLLAFENARİSPOR

1.AMATÖR LİĞİNE YÜKSELEN TAKIMLAR

ACISU BLD.SPOR
SEYMEN KARŞIYAKASPOR
KÖRFEZ HEREKESPOR
SARAYBAHÇESPOR
DERİNCE G.B.SPOR
KAVAKLISPOR
ARAPÇEŞMESPOR
MOLLAFENARİSPOR
ÇUBUKLUSPOR
HACI HIZIR ŞAFAKSPOR
NUSRETİYESPOR
YAZLIKSPOR
TURGUTSPOR
KARAMÜRSEL İ.Y.
ZAFERSPOR
GEBZE KARADENİZSPOR

1.KÜME A GENÇLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI
K.B.Ş.BLD.KAĞITSPOR
UZUNÇİFTLİK BLD.SPOR
İHSANİYESPOR
SARAYBAHÇE SPOR
G.BEYLİKBAĞISPOR
KARADENİZ ÇAYSPOR

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR
Elemeler devam ediyor

2.KÜME GENÇLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI
Devam ediyor

1.KÜME GENÇLER LİĞİNE ÇIKAN TAKIMLAR

B-GENÇLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI
KÖRFEZ HEREKESPOR
KÖRFEZ BELEDİYESPOR
KOCAELİSPOR
DEMİRSPOR
BARBAROSSPOR
HARB İŞ SPOR
DARICA GENÇLER BİRLİĞİSPOR
GEBZESPOR

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR
KOCAELİSPOR
DEMİRSPOR
HARB_İŞSPOR
DARICA GENÇLERBİRLİĞİ

YILDIZLAR LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI
K.B.ŞEH BEL. KAĞITSPOR
KOCAELİSPOR
DEMİRSPOR
DERİNCE BELEDİYESPOR
GÖLCÜKSPOR
GEBZESPOR

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR
GEBZESPOR
HARB_İŞSPOR
UZUNÇİFTLİK BLD.SPOR
GÖLCÜKSPOR

MİNİKLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI
Devam ediyor

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR

MİNİ MİNİKLER LİĞİ

GRUP ŞAMPİYONLARI
Devam ediyor

TÜRKİYE ŞAMP. KATILAN TAKIMLAR